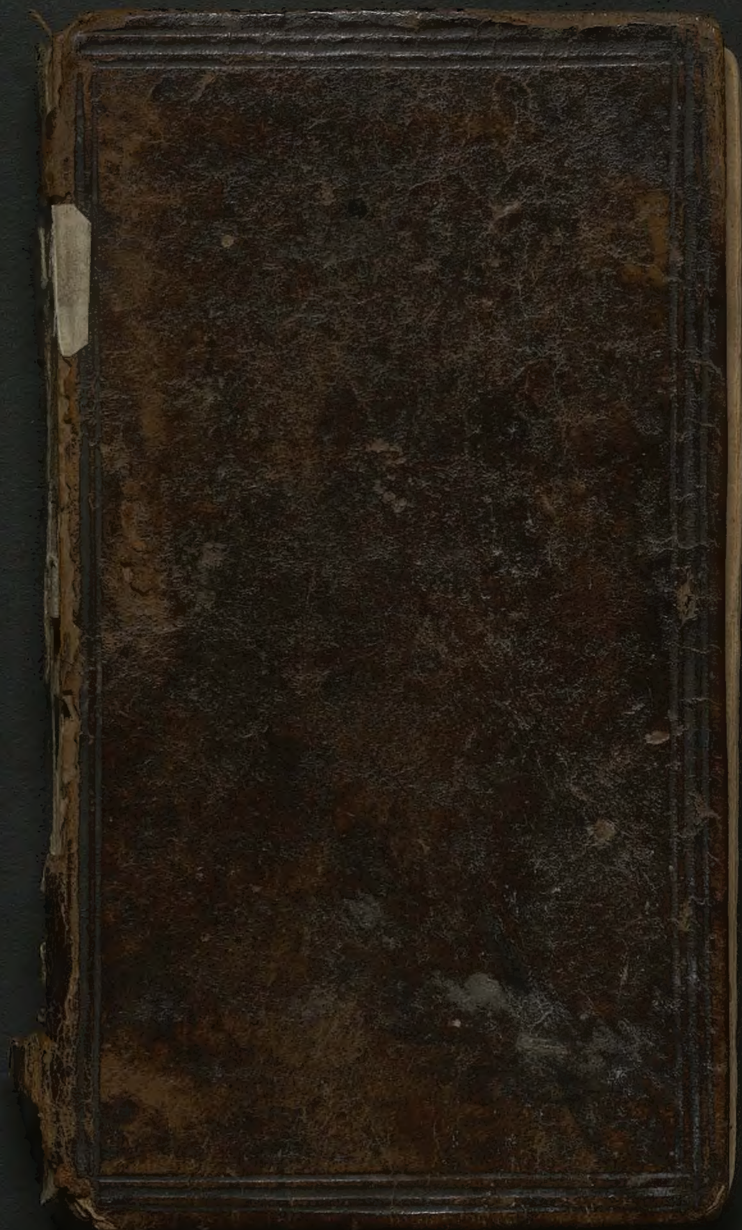
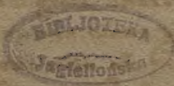

Dar
p. Radzy
Mierkowskiey

15/10.76.

CHRONICA Privata

Tomus 1mus.

BIBLJOTEKA
Jagiellońska

[illegible]

judicio accusabunt, et tota æternitate (nisi resipu:
eris) tormenta pro te nova et nova à Divina Justitia
exigent. Jam forte præ multitudine non recordaris
sed recordor ego et singula tibi enumerabo, magis autē
recordatur justus Judex in illud diem quo te sine mi-
sericordia judicabit; Recordatur et ille ex orco tuæ
vitæ censor accuratus dæmon, et grandem tuorū scele
rū Catalogum producet in conspectu Judicis Dei. Toties
Irregularis factus es et quis te absolvit quis tecum
dispensavit? Quoties celebras baptizas aliaque Sacra
menta administras, toties peccas mortaliter! Sacrilege
Juda, adhuc et Aras Dei violasti, et Deo dicata a
piis hominibus donaria surripis ut Meretrici et A:
masiæ dones. In particulari habe, ne dicas me
temere loqui; Ex Monstratorio forte, auream illā
figuram Bmæ, vel Sancti alicujus, sacrilego ausu
rapuisti et dedisti meretrici. Obtestor te per
Christum (si in eum credis) Restitue hanc rem
suo loco necdum enim est in alienis manibus, proter
eas quibus dedisti, estque domi tuæ occultata, modo
pecunia suppleas. O te infelicem lupum
non Pastorem quomodo tu Pœnitentes arguere
potes cum Carnalitates furta sacrilegia confitentur?
Nonne tibi conscientia testis invincibilis loquitur Me:
dice cura te ipsum. Visum est in Dnō ut sic scriberem
quia bene volo tuæ Animæ; quodsi tu non curabis

imò forte videbis, ad Divinum positus tribunal te pro uoco, ubi tua causa severius arguetur et judicabitur. Ego interim pro te DEum placabo. Et nisi mihi uel potius DEo promiseris efficacem correctionem, ego te ad Episcopum deferam, sigillum enim secreti est, non Confessionis in quo facile me resolvit Theologia, ubi de tanta re agitur. Amo te mi frater in Christi visceribus et ex corde desidero ut DEum ames in aeternum. Necdum tibi ad salutem praeclusa janua est, sed tamen ut supra innui Modicum tibi tempus restat, emenda ergo in melius quia Dies Domini sicut fur veniet. Novit Dominus mutare sententiam si tu noveris mutare delictum. Aug. in Psal. 50. Neque nomen meum scribo, literas reddens illud referet, imò id toties retulit. Vale, Deo vive, mihi omnino respondeas per eundem qui meas reddet legatum, si non feceris scio quid faciam.

Eventus literarum is fuit. Turbatus multum is, venit Gedanum, et suam Meretriculam obviam habuit, cui post multas in me imprecationes, hoc aperuit Siquidem ita me tractant Jesuitae, ego desero omnia et vado Berlinum, ubi me nemo de eum arguet. condicto tamen loco, ad ulterius colloquium cum meretrice, nam in via diutius colloqui non poterant. Illa continuo ad portam Collegii

nocti venit me evocat, omnia enarrat, adjeciebat etiam ad infernum, jam ibi non addet scelus suo scelus sed commissa luet, sciebam enim omnino non facturum quod minabatur. abiit ille meaque dicta eidem fideliter detulit, ille rediens domum paucis post hebdomadis misere mortuus, habuit quidem Religiosum quendam casu transeuntem dum moreretur, sed jam extra se plane erat neque quidquam signi poenitentiae edidit. Illa vero mereticula, dimidio anno plus minus post ejus obitum in morbum incidit, similiter tunc non nisi habuit Sacerdotem cum extra se erat, accepit tamen absolutionem, quia saltem ad initium morbi poscebat Sacerdotem.

Responsum
Summi Pontificis Innocentii XII
fauorabile Societati 1693

Cardinalis quidam Hispanus supplicabat eidem SSmo ut impediret Congregationem Societatis Rom. de qua Romae cogenda consultabant PPres Soc. ex variis Provinciis collecti tempore Adm. R. P. N. Thyrsi Gonzalez Praepositi Generalis ubi de ejus quodam Libello variae erant Controversiae. Audivit autem tale responsum, <u>Habent Patres Societatis suum Institutum juxta illud agant, Non est res cum Bonifratellis</u>. [illegible].

× # Exemplum Horrendum

Anno 1694. Nobilis quidam Gurkowski (nomen postea subticuit) Studiosus olim in Collegio Lublinensi Soc. JESU, a Scholis ad Aulam Illmi Castellani Ravensis gradum fecit, ibidemque Aulicam ducens vitam coepit male valere extreme, mox grandi voce jussit advocari Aulam et advenienti dixit, ~~Strasznego Boga rozkaz czynie~~ Tremendi Dei mandatum exequor Iam ego damnatus sum in ignem aeternum, pro his pro his etc: (quae enumerabat) peccatis. Post hoc jussit advocari quandam mulierculam ex Gynaeceo Aulae eique in praesentia omnium dixit, Tu esto parata ad me sequendum, pro his pro his et illis sceleribus nobis communibus. Tum ad Illmum Castellanum sic, Severam reddes Deo rationem Illme Dne, quia mihi viam ad Sacerdotium praecludebas, maxime autem illa verba et forte quinquies, horrenda voce ingeminabat, Tremendi Dei mandata exequor jam ego damnatus. Burgrabius Vir prudens ei ita locutus est, Delirias tu, utique et maximos peccatores Deus recipit modo convertantur ad eum, tum ille, sua illa dicta horrenda ingeminans clamabat Damnatus sum, quaerit Burgrabius Unde hoc tibi constat quod damnatus sis? respondit Et quomodo damnatus suam Reprobationem non debet nosse. Tum Burgrabius advocavit ei Saecularem Praelatum cui confessus, sed post Confessionem iterum suas voces ingeminabat Damnatus sum damnatus sum, Deus mihi imperavit hoc palam facere ad terrorem juventutis

Tu vero scelesta (muliercula illi) esto paratam me sequi et haec horrende multoties ingeminabat. Venit interim unus Pr. e Coll. Soc. JESU Lithuanus, sed moribundus ita obmutuit ut ne suspirium ederet; alii tamen dicunt quod semel pronuntiavit verbum Doleo, et absolutionem acceperit. Mortuus, ex nunc super carbones denigratus apparuit. Haec ex Collegio Lublinensi a fide dignis, et testibus spectatoribus.

Exemplum
De aliquot Abbatibus damnatis

In quodam Monasterio (tacetur nomen, quia res recens) Ord. in Polonia, mortuus Monachus et de more sepultus, post aliquot hebdomadas, dum Sacristanus vadit pulsaturus pro Matutino ante noctem mediam et ecce flectit monachus orans et ante eum ardet candela. Pulsat Sacristanus interimque cogitat quis ex Fratribus ita anticipavit tempus surgendi, finito pulsu, abit ut videat quis flectat advertit vultum defuncti nuper monachi, subito horrore perculsus in fugam se proripit, insequitur mortuus et clamat Laudetur JESUS Christus, nolite timere Frater utcunque hac voce animatus Sacristanus stetit, atque Per Deum utique tu es mortuus, quid hic agis, esne in via salutis, Sum inquit, sed rogate Abbatem et Fratres ut me orationibus adjuvent, et dicite Abbati, quia a septuaginta annis nullus Abbas ex hoc Conventu salvatus, his dictis disparuit. Haec retulerunt Monachi illius Conventus R. P. Thomae Modzianowski Soc. JESU, qui dicebat se nosse aliquot Abbates illius Monasterii, paucis enim annis aliqui vivebant.

Exemplum de Episcopis

Illmus et Rmus D. Nicolaus Gniewosz Episcopus
Cujaviensis vir Zelosus et Vitæ integerrimæ cum ali-
quando in Pago Smarzenice dicto, qui Episcopatus
degeret, et Solitarius in Conclavi legeret ea quæ tales
decebant Episcopum, cœpit ei apparere umbra quasi
Episcopi, et transiens penes eum abiit ad aliud Conclave
sic et secunda umbra similiter infulata fecit, et
plures una post aliam cœperunt exire ex angulo
post fornacis, ingenti igr timore perterritus Dixit
Omnis Spiritus Laudet Dominum, ingemuit multum
ad hæc verba quælibet ex umbris illis, tum ille iterum
quærit Per Deum qui vos estis dicite, unus inquit
Episcopi Antecessores tui, Estisne in via salutis ro-
gat? tribunus cum lamentabili gemitu hoc solum re-
spondit O Rara Novitas Episcopus Polonus in cœlo
et disparuerunt omnes, Episcopus vero sicut antea
probus longe arctiorem post duxit vitam, narravitque
id totum confidenter Excellmo Dno Dno Floriano
Casimiro Czartoryski Duci in Klevan, qui etiam
post illum eius successerat in Episcopatum Cujaviensem
et id narravit Personis Religiosis fide dignis et doctis

Thesis Carmelitarum con:tra Soc IESU oppugnata ab uno e Societate IESU

Coloniae proposuerunt Carmelitae publicae Disputa:tioni Theses, inter quas haec una fuit. Correctio Fra:terna et secreta admonitio delinquentis ad sui emenda:tionem est de lege naturali et Divina per se loquen:do, nam Matthaei 18 dicitur Si Frater tuus pecca:verit in te, corripe ipsum inter te, et ipsum solum. Cu:jus proinde legis omissionem, quamvis non invideamus Societati IESU, ut propriam et specialem, nos tamen illam practicamus cum Christo.

Perstringere videbatur haec Thesis Regulas illas Societatis, quae prohibent mutuas Reprehensiones, et jubent aliorum defectus ad Superiorem deferri. Quare ad disputationem illam cum praemiis habitam (ma:ne enim, alias plane Theses Carmelitae distribuerant in quibus supra memorata non continebatur, ideo a praesentibus licet Doctoribus Nostris, oppugnari non potuit) Missus est a Collegio P. Antonius Blessen qui eam ingeniose adeo oppugnavit, ut Honorem So:cietatis optime defenderit, hoc quidem Argumento

De Fide est vestram Thesim esse Falsam ergo non tolerandam. Probo Antecedens. Si de fide est vestrum Ordinem esse bonum et laudabilem, de fide est vestram Thesim esse falsam, sed illud est de Fide Ergo et Thesim vestram de fide est esse falsam. Probatur major Si de fide est vestrum Carmelitarum Ordinem esse bonum Ordinem et Laudabilem, etiam de fide est

+gm: 1

Societatem esse Ordinem bonu et laudabilem Atqui si de fide est Societatem ee Ordinem bonu et laudabilem Thesim nostram de fide e ee falsam Ergo si de fide est nostru ordinem ee bonu et laudabilem, de fide e nostram Thesim ee falsam.

In quo Syllogismo defendens quidem negabat majorem, sed iussus a Pd Provinciali Carmelitaru repetere, dixit Transeat. Cum denuo iussus a Pd Provinciali repetere, et absolute dicere Concedo majorem, Nego minorem. Probatur Minor Si de fide est Societatem ee Ordinem bonu et laudabilem, tunc etiam de fide est quod non habeat peccatu aliquod et vitiu sui propriu et speciale sed si tale non habeat, de fide est nostram Thesim ee falsam Ergo, si de fide est Societatem ee Ordinem bonu et laudabilem, de fide est nostram Thesim esse falsam.

Haesit hic Defendens cum Provinciali aliisque Carmelitis, tandemque, argumenti pressus, contra formam respondit, et distinxit verba Christi ex Mattheo allata hoc modo; Si Frater tuus peccaverit in te, corripe eu inter te ipsu, si non resignavit famas alius Concedo, si resignavit Nego

Contra Distinctionem, Fratrem tuu corripi posse quando non resignavit famas alius non habetur in Thesi, Ergo Thesis ut jacet est scandalosa qualem orbis prohemodu tota agnoscit. Vix haec ab Oppugnante dicta sunt cu dns Brequerez

Metropol: Eccles Canonicus, Presbyter, Subregens Gymnasii Lauretani, alique complures tu Ecclesiæ: stici tum Seculares, Domini, sententiam oppugnantis subscripserunt, Thesinque unanimi consensu Scan: dalosam pronuntiarunt. Finita Disputatione Pr: Provincialis Carmelitarum, una cum P Priore, aliisque magni Nominis PP humillime accessit Prem Blessen et errorem deprecari voluit, fassus antea a se Thesin nec visam nec lectam, quod si perlecta fuisset sua voluntate suoque jussu lacerandam fuisse, et in nullius manus oculosque deventuram; Addiditque se suosque Arcana Societatis Instituta carpere, se nihil aliud nisi mutuam amicitiam concordiamque exoptare.

Ad quæ reposuit P Blessen, aliud indicare Thesim ex qua, Seculares alique nihil colligerent aliud quam Carmelitarum a Jesuitis aversionem, ob internas lites, et repostam adhuc alta mente Papenbroch: Historiam, in qua Eliam Carmelitarum Fundatorem negasset. Subdidit porro P Provincialis Carme: litarum; Has Controversias Belgis commissas sunt non veniant illas in Germaniam, in qua Jesuitas Carmelitasque concordes vivere, Germanorum Carme: litarum unum est votum. Insuper rogavit nostros, ne in Collegio male de Thesi Carmelitarum loquerentur, sed errorem optime interpretarentur. ita a Carmelitis discessum est. Re domi comperta, habitaque mox Consultatione, Thesis

ad Illmum Nuncium delata est, qui ut eam legit, mox
Thesin scandalosam pronunciavit, subinde acciri jussit
Provincialem Carmelitarum, quem his verbis affatus
est: Tuus Lector peccavit, posuit ibi scandalosam
Thesin, debet puniri, et saltem medio anno a Lecto:
ratu suspendi, Thesin illam debeo mittere Romam
ad Inquisitionem, ut decidatur ibidem, quid ulterius
sit agendum. Carmelitanus Provincialis et co:
ram Nuntio, et paulo post coram R. P. Lectore Soc:
in Collegio deprecatus est, et ab hoc petiit, ut con
veniret, erroremque condonaret, suaque interposita
Authoritate efficeret apud Nuncium, ne Thesis Ro
mam mitteretur. Respondet R. P. Lector, se nihil mo
turum contra, dummodo Tota Societatis fama reparetur
Quomodo id futurum etiamnum deliberatur
Haec Bamberga Cracoviam scripta 7 Julii 1697

Edictum

Imperatoris Turcarum, Sup: plicationes Publicas intimans in ordine ad Bellum continu andum, contra Leopoldum Im peratorem Christianum
Anno Christi 1697

Soltanus Imperator Orientis, et Occidentis, Domi: nus Dominorum, et verus filius Magni Prophetæ Machometis &c.

Cognoscens magnus Dominus Turcarum ira: tam manum DEI contra Imperium, suosque subditos, quando eos sic affligit et molestat per illorum hostes Christianos mari, et terra aliquoties victores, qui multas Provincias ipsius Imperii ipsi eripuerunt; supponit id factum esse ideo, quod ipse nimium fi: sus suis viribus inferendo bellum Christianis. Quare volens placare iram Divinam, et sui Pro: phetæ Machometis, ordinat expressè, et mandat, ut proximo futuro die Veneris, Lunæ novæ 6ti et 1mi mensis quilibet rigorosè jejunet, non man: ducando, nec bibendo quidquam, donec stellæ in cælo appareant. Mouty verò, et alii Ministri dictis di: ebus vestiti saccis, et cincti fune, vadant oculis de: missis, et barbâ neglectâ, et dispersâ vociferando la: mentabiliter per loca publica, et postea in mecetis seu Moscheo repetant lamentationes:- Garonda dum Moschay Allach Allachu, sed in medio de: bet portari in publico urna Prophetæ Machometis, posita supra equuleum argenteum fumo tinctum, cum capsulis 23 ejusdem metalli, etiam fumo tin: ctis, plenis ossibus Ministrorum, et Spajorum occi: sorum in prœliis, ut dictus Propheta considerando

istam mortalitatem commoreatur ad placandam iram Magni DEI, et id debet fieri quolibet die Veneris. Postea ponatur urna Prophetæ in patenti campo; et circa illam vadat in gyrum species peregrini, et Cives Machnenses cum omnibus caravanis mercatorum, cantando vocibus lamentabilibus lamenta infortunii. Non sonent instrumenta musica, nec tibiæ, nec ulla alia res, sed sola fiant lamentationes, et ululatus. Ultimo die jejuniorum fiat processio universalis quæ debet conficere 25 millia hoc modo.

Anno. Præcedat urna mortuorum cum frameis fractis, et sclopis ligatis, et ruptis arcubus, sagittis, et pharetris contractis, et ista omnia portentur ab hominibus sexcentis vestitis sacco, fune præcinctis, nudis pedibus.

2do. Sequantur tria millia Mulsulmanorum, tincti sanguine, aspersi cinere, qui vadant ululando, plangendo, et percutiendo membra.

3tio. Subsequantur sex millia hominum se flagellantium spinis, qui sint a capite cingulo tenus nudi, et percutiant tergum, et pectus, ut sanguis fluat in terram, sicc è corpore detergatur. 4to. In medio portetur urna Prophetæ à triginta Spagis, truncatis barbis, et mixtacibus, qui circumdentur à triginta Spagis, cum nudis frameis: et isti occidant omnes, qui ausi sunt elevare oculos in urnam Prophetæ, et tales dentur devorandi canibus.

5to. Ad singulos mille passus occidatur unum mancipium Christianum, et unus Judæus, et relinquantur cadavera jacentia in suo sanguine.

6to. Post sequantur triginta Bassæ Provinciarum sine purpura — — — in turbante simplici ex nigra tela, tincta sanguine Judæorum, et agnorum, habeantq manum unam ligatam retro, sine framea, in cujus loco teneat quisq.

caudam camelinam, quæ tangat terram, pulveremque excitet. 7mo. Post hæc sequantur tria millia Ba:nisatorum sine armis, cum baculis in manibus, quem trahant per terram, et media voce disordinatè clament Allach Perrymusat. 8vo. Hos omnes sequatur Vesirus in asino claudo, in turbante cæ:ruleo, et sanguinolento, cum baculo arundineo, quo percutiat suum caput, et plangat noxas præteritas, dicendo: Offar; Millei Zufay. 9no. Sequa:tur una arca plena Aspris quæ jaciantur in terram pauperibus; sed non debent colligi sub pœna colli, nisi finita processione. 10. Clau:datur totum agmen innumerabili multitudine, in qua Suntini, seu eremitæ, et se cultris scin:dant in brachiis, pectore, et facie, et fluat sanguis in terram, ad magis placandam iram Magni DEI, et ejus Prophetæ Machometis: ad quod:libet miliare vociferentur elevatâ dexterâ ma:nu. Allach Zufay Allach Mirey.

Venetiis prodiit in lucem ex Turcico in Italicum idioma: cum licentia Superiorum. Anno Dni 1697.

Copia literarum Summi Pontificis Clementis Papæ XI. ad Imperatorem Josephum.

Charissime in Christo Fili, Salutem.

Vix simile videtur, Copias illas, quæ stipendia faciunt, sub vexillis Majesta:tis tuæ in Italia, per tot ac tantas molestias, et gravissima damna fre:quenti earum transitu, per stationem

Ecclesiasticam, populo nostro illata de-
repente nulla facta belli indictione,
intendisse hostile aliquid adversus easdem
ditiones, nisi actu res ipsa, ex his quae
ad nos nuper allata sunt, nimium com-
pertum esset, id plane evenisse, easdem
copias, loca quaedam jurisdictionis no-
strae paulo ante occupasse, ibique constituto
praesidio, suisque signis explicatis, tam
quam in territo, justo bello conquisito
insedisse, animo ut apparet majora
aggrediendi, ubi novis militijs quae
mox affutura dicuntur, augeantur.
Vides Caesar, haec contra omnem aequi-
tatem, et rationem, contra debitam
nobis ac Apostolicae Sedis reveren-
tiam, contra jura ac rationes Eccle-
siae, per abusum Tui Nominis admissa
Divinis humanisque legibus repugnare,
rectoque opponi titulo defensoris Ec-
clesiae, quo maxime gloriati sunt
Imperatores, ac inclyti Majores Tui.
Non ignoras, quam graviter, et distri-
cte Sacri Canones et Apostolicae
Constitutiones, decertant adversum
eos, qui vim rebus, et Iuribus Eccle-

ius inferunt. Expende itaq quorsum ab:
ripuerint Te. Si modo te jubente, ac conscio
admissum est quod nefas esse videtur Te.
Tuo animo, existimasse prava et iniqua
eorum consilia qui te ad provocandam
tam graviter et tam manifeste Dei i:
ram impulerunt, et pedem sine ulla mo:
ra inde refer, unde certe, animae tuae
pernicies, ne dum perpetua Tuo No:
mini labes, consecutura est. Interim
verò de nobis existima, nos de Divina
ope, quam humiliter et enixe implora:
re non cessabimus, confisos ea animi
firmitate hanc causam et ea omnia
quae tutelae nostrae commissa sunt, com:
plexuros esse; ut nemo unquam nobis
succensere possit; nos muneris nostri
partibus defuisse, aut mediis sive spiri:
tualibus sive temporalibus, pepercisse.
etiamsi cujuscunq rei jactura, et vi:
tae nostrae dispendio, faciendum sit.
Non enim animam nostram pretiosi:
orem facimus, quam nos, dummodo con:
summemus cursum nostrum, commissumq
nobis coelitus ministerium usq ad mortem

fideliter impleamus. Memores siquidem sumus, quemadmodum Te etiam esse oportet, omnes homines, quacunque demum dignitate praestantes, constituendos esse aliquando, ante tremendum illud tribunal coram quo, tum qui fecerint opus suum negligenter, tum qui tradita sibi potestate, abusi fuerint justi judicij iram non evadent; declinantes enim in obligationes, adducet Dominus cum operantibus iniquitatem. Haec cogitatio nos Deo adjuvante impigros in obeundo munere nostro efficiet. Consulat et sibi Majestas Tua. Noli (charissime Fili noster, Nomine Domini Nostri Jesu Christi, cujus vicem indigne gerimus, postremo Te alloquimur) Noli primitias florentis aetatis Tuae, totius populi Christiani scandalo maculare: et ab Ecclesia, quae Sponsa Christi est, Apostolorumque ejus injuria Imperii Tui primordia auspicari, quod quidem ut plane intelligas et melius Deo favente

sapias; Majestati Tuae, Apostolicam be:
nedictionem, amantissime impertimur.
Datum Romae. 2da Junij 1708.

Copia literarum Illmi Palatini
ad Cives Torunenses.

Ad summum jam videtur pervenisse
audacia vestra, proinde speramus, brevi
eam, fundum ipsum tartareum peti:
turam. Non satis erat criminis, Templa,
fundos Ecclesiarum recepisse et per
tot annos retinuisse; non satis sibi
subjectam plebeculam Catholicam, inju:
rijs affecisse; non satis Religionis
nostrae avitae, sacras ceremonias, non
Divinis tantum, verum et nostris an:
tiquis et recentibus legibus vallatas
insolita pervicacia impedivisse. U:
nicum restabat, ut et Religiosos et
nostram Religionem, quasi captivam
teneretis: Verum est illud: haereseos
scelera, uberius hydrae capitibus renasci
Aderit ultor sceleris Deus et fortis,

licet moderata, et lenta Invicti Regis nostri, altera Herculea, manus. Ego in vicinia, non tantum ad vestram insurrectionem, cum imbelles PP. Reformatos detentos intellexi, verum muneris et officii mei duxi, solenniter contra vestram, quam tecto violentiis, ne dicam latrocinij nomine dicitis securitatem, protestari: Lixas quoq et calones vestros, in excubijs degentes arestare tam per literas quam per famulos meos. Spondeo etiam vobis nec in foro fori nec in theatro Reipublicae, causam hanc Divinam, Religionis et Religiosorum me neglecturum. Quod superest valete et tandem aliquando discite Deo honorem, Regi subjectionem et Nobilitati debitam observantiam praestare. Dabam in Gzyn 9. Mensis Junij 1641.

Dominationum Vestrarum

Amicus ad Aras

Pawlus Dziatynski
Palatinus Pomeraniae

Acclamatio Poëtica
Facta Danieli Papebrochio

Christiadas vicit Papebrochius! attamen ipsum
Censores Fidei, non satis usque probant
Utraque pars sileat: maledicta et scandala cessent
Unicuique suus, sic remeabit honos
Innocens Papa id vult, et quicunque sub illo
Exclusis bellis, gaudia pacis amant
Vos reliqui Belgae requiescite, praelia mentis
Theoriae, et Praxis praelia ferte procul

Responsio.

Nec vicisse mihi laus sit, nec vincere curas
Vincat et aeternum floreat Ordo Sacer
Sed vincat ratione, dabo plausum ipsemet illi
Vincere si nequeat me sinat aequa loqui.
Vult pacem Innocens? veniat pax optima vero
Sed veniat libris pax simul illa meis
Stigmata tollantur tot inusta insontibus et mox
Pax erit Eliadis, Eliadumque Choro
Bella movere piget nullos habitura triumphos
Nemo mihi plaudat nemo trophaea locet.

Sana Fides, sine felle styli, sine crimine libri
Doctaq posteritas, laus erit ampla satis.
Scommata nil prosunt, nil tetra calumnia: in ipsum
Authoris redeunt, crimina ficta caput
Qui volet his purget, mihi vera et Theologiae
Subsidio venient: suggeret arma Deus
Acta dabo Divûm, si fors subrepserit error
Corrige: erit moniti gratia magna dati.
Hoc videt Innocuus, sed iusto videt, ut ore
Sustineat clauso, crimina cuncta reus
Et sinat ut purget, quod quod malus intulerit illi
Fraude potens sola, convitijsq dolor
Raptus honor libris, donec reparetur et omnis
Haeresis expertes, fas sit ubiq legi
Praelia queis Belgae turbant, praelia mentis
Theoriae et Praxis, non reor esse mea
Dogmata Apostolicis placitis contraria esse.
Dissidio nullo Belgica scissa gemat
Est Pater Innocuus, qui nunc amor ibibis ethi
Pacificae frondis, cinget honore caput

Varsoviae ex [illegible] hora 10 [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

pronissimum. [illegible] Cardinalis [illegible]

tatem, commendationem illam [illegible] ac

ter powiedział: [illegible] in corde gereret. [illegible]

labores et merita in Ecclesiam, [illegible] sine contradictione

[illegible] A [illegible] audientiam [illegible] contentissimus [illegible]

[illegible] Generali pro [illegible] [illegible]

Grymaldy prędko do Chiny [illegible] na miejsce

Professoris Mathematices (który [illegible] Chinens.

który po śmierci X. Verbiesta [illegible] [illegible]

[illegible] dworu [illegible] [illegible]) [illegible]

[illegible], et omnibus [illegible] eius, tum pro [illegible]

Regno Sinensi et [illegible] [illegible] etiam

Viaticum, asserens illam missionem suam et cordi [illegible]

multis aliis hominibus [illegible] [illegible]

w Chinie, [illegible] reditum X. Grymaldi, [illegible]

Mathematici Imperator Chinensis commisit [illegible]

plenet [illegible] X. Grymaldy, [illegible]

Niemiecki [illegible] [illegible] [illegible]

w [illegible] omnibus [illegible] et [illegible]

bus in [illegible] testimonium [illegible]

omnes Cardinales de rebus [illegible]

[illegible] Cardinał [illegible]

Benedictino [illegible] extolleret [illegible]

et non alias Religiones, [illegible]

ciej. Pisano ztamtąd, jako to in damnum et praeju:
dicium Rusticorum, jakiz że Jezuitas n' zrzucą una
Religionum, ale Imperator vindicando ea, ab Haereticis
et Turcis bendt ocaliwali. Jako Dnus Juncorum illorum
pro pecunia grandi, to jest pro Saracene laboribus Judic:
ribus etc. Jul[illegible] Jezuici zjechali, wszystka Euro:
pa w Heretykach się obrociła et cum magno peri:
culo caeli, et dignitatis nostrae et Sanctae Sedis Apost.
Nieboszczyk Jedynego Katolika, w Węgrzech, Niemczech
etc. Odezwał się zatem Kardynał jeden Dominikan,
że etiam sua Religio, multa fecit et facit adhuc in
Ecclesia et pro Ecclesia Dei, Lecz Imperator n' utaj
illa tak jak Jezuiki. Odpowiedział Kolonicz. Iz
Jm. Zakonnicy wprzód chcą umieść do Palacow
[illegible] do Miek, do Wczasow, Chcą tylko pilno:
wać, i tam tylko gdzie Jezuici drogę uścielą. Jezui:
ci zaś nie tak ale gdzie, zaraz daią fundacyę, chcą
wszędzie wprzenadowanie, Naworzucić, Gdzie, i chłodne
lmiże jeden. Zaraz na tego miejsce pcha się pro:
[illegible] ustanie jeden, zmarł i wyszedł, i chorobami zwy:
ny na tego miejsce drugi. Zaraz gotowi są, i na:
[illegible] etc. Te Jezuickie Ucieczki, te wcdaży i [illegible]
[illegible] in [illegible] dac dziękowaniu mu uwzyscy Kar:
dynału, powiedając, żeśmy nie byli tak istis rebus
instructi. Rzecze do onego, ale my co nato patrz[illegible]
[illegible] sumus instructissimi, i umiemy Sza:

cowai prace. Gdyby mi dał Pan Bog, Papieżem by-
dzował bym, niejednego ani dworu, ale szedździe-
siąt Kandydatów z Jezuitów, a widziałby świat co
by mi uczynili pro gloria Dei. Taki zelus tego
Kandydata, ktoremu Ociec służy, gdy mu ciężko
zalecał Societatem. Rekt. gdybyś Waszmość tu w Kolle-
gium mieszkał, chciałbym żebyś we wszystkie Kon-
gregacye wchodził, et haberet curam Societatis.

Secreta vini hungarici ×

Pro S. Urbano in dolia colligitur
Pro S. Jacobo mutatur, relinquens a-
quam ad extra.
Si post Festum Corporis Xi immediate
appareat iris, et post Festum S. Bartho-
lomaei pluat semel, corrumpit, si iterum
pluat, magis corrumpit. Si pluat 3tio
maxime.
Vinum aquosum probatur 1mo
Stipula straminis, seu bovino illita,
mergatur ad fundum, extracta, si rorem
seu guttas in se habeat vinum aquosum est.
2do. Decorticata pyrus, superimponatur
vino: si mergatur bonum probat, si
supernatet aquosum.

Vinum in dolijs corrumpit, si floreni cinct, et dulcia habeat, multum ugia ceptis caryofialibq, quod vinu acuunt.
Vinum aquosum fiet, si uva in pluvia vel post illam proxime colligatur.
Optimum vinum, quod in loco pretium habet 12 florenorum. Singuli illorum floreni valent nostros .3.
Ut vinum sit dulce, imponatur illi lapidum filo suspensum; sic dulcescet ad 8. septimanas.
Vel favus ex tela factus, coquatur in saccaro canarino libra unius affusa 4ta parte illa aqua: sic coctus et complicatus vino imponatur.
Media probata, sed illicita.

Collegia Societ[atis] Jesu in Regno Pol.

Anno 8 a morte S. Ignatij venit Societas in Poloniam. Mortuus B. Pater Anno 1556 ætatis 65. Conversionis 35.

Illmus Card: Hosius nros duos ex Austria duxit manserunt Helsperga aliquandiu. An: 1564 Ijsdem duobus alijs additis Brunsbergæ Collegium inchoarunt 1565 in quo P. Schwarz Provincialis mortuus.

2dum Pultoviense ab Episcopo Andrea Noskowski An: 1565 cujus P. Rector Stanislaus Rozrażowski.

3tium Vilnæ ab Episcopo Valeriano 1569 Superior P. Balthasar Hostenus Bohemus postea Rector P. Stan: Warszawicki 1570.

4tum Posnaniense ab Adamo Konarski 1571. P. Jacobus Wujek cum P. Symone Wysocki primi. Scholæ apertæ 1573

5tum Jaroslaviense 1573, Ædificium cœptum 1580 Nostri ex Præpositura migrarunt 1583. 9. Augusti fundatum a Barbara Ostrogska ... Palatissa Sandomiriensis

6tum Calissiense inchoatum 1584 a Stanislao Karnkowski Mense Augusto, ubi deinde Congregatio Provinc: celebrata.

7mum Lublinense ei dedit initium P. Stan: Warszawicki et P. Simon Wysocki cum 2 Fratribus 1582. Wielew. p. 19.
8vum Niesvisiense eodem Anno 1582 per modum Residentiae a duobus coeptum.
9num Plocense 1580 similiter a duob.
10mum Claudiopolitanum 1579 cui Provinciali P. Francisco Sunerio Hispano
simul praefuit P. Wujek, in Monasterio degebant post in Civitate migrarunt 1581.
11mum Rigense 1582 inchoatum.
12mum Derpatense cuius initium 1583
13tio Cracoviae ad S. Stephani duo apud RD. Thomam Plazam initio habitarunt
1579. Novitij commigrarunt 1586.
14to ad S. Barbaram ibi migrarunt 1582
15to Leopolim duo vocati 1585 P. Ther. bestius cum Perdica Brzozowski Novitio
Ziq Fabricij Ostawic ibiq fuerunt sub Anno 1586 quo Rex Stephanus mortuus
Manserunt anno apud D. Adamum Sacristanum Cathedralem, dein penes Scholam
in angulo Tandem migrarunt ad eum locum in quo sunt.

16tum Sandomiriense 1602

17mum Cameneum Nostri vocati

18vum Luceoriae Schola aperta Fundatore Illustrissimo Pauli Wolucki V. Superiore P. Sigismundo Obricio 1608. Wielew. 383. 385.

19num Premisliense Anno [illegible]

Plocense 1610

Lomzae . Crosnae.

Torunij. 1600.

Gedani 1584

Vilnae Domus Professa 1605.

Vilnae Novitiatus 1605.

Mariaeburgi 1619.

Bidgostiense 1618.

Ravense 1624

Brestiae 1629.

Varsaviae Domus Professa

Valcij 1620.

De Clade Suethica

Quem tot quassivit tenuis Maio Suetica una,
Quaerenti fuerat Pultava nonne scopus.
Nunc an non dudum est meritis repetire; salvae
Vis anagramma novum! Pultava vapulat ehi
Carmen habeo, nullum cui det caesura decorem
Caesura haud opus est, Pultava nonne dediti

Frigore inscribe: Piper cum vertere retro advers
Quis suadeo, Moschum grammaticum esse neget
Suo Moscho ad gustum fuerat de sanguine succi
Ad condimentum quis deerit: anne Piper.

ContrItIone M. praeCeDIt sVperbIa.
Prov: 16 v. 18.
Et ante ruinam exaltatur spiritus. eodem
compositum in Bohemia.

Anno 1709 dum recuperarent
Ecclesias Catholicas ab Acatholicis
in Silesia, inventae sunt duae
imagines. In una depictus desu:

-ificium Martini Lutheri, et Carolus
Rex Sueciæ, solvens Cæsari Christianis-
simi Victorias quas ipse sibi, in capti-
no attulerat.

In 2da Icone erat depictus Cæsar
in singulis capillitij cincinnis, sin-
gulos Jesuitas habens, qui ad pecti-
nem manu Caroli admodum [illegible]
bant in terram. Retulit oculatus
testis Generalis quidam Exercitus
Moschovitici.

Ex literis Patris Baldigiani, qui
disposuit ad mortem Papam, eique a- Innocentium 12mum
stitit, nocte ac die. datis Romæ
3. 10bris 1699.

Heri idest 2da 10bris hora 5 noctis,
vocavit me Pontifex, dixitque se esse
in summa inquietudine, nec spem
esse claudendi oculos, tota nocte.
Dixi, cras esse Festum S. Xaverij,
et me juxta mandatum suæ Sancti-
tatis dicturum Missam, ad Brachium
Sancti, confideret sua Sanctitas, in

ejus ope et se illi commendaret.
Annuit et volebat votum facere in
honorem Sancti, sed suasi standum
intra terminos propositi, quod et
fecit. Itaq postquam id fecit,
et postquam Reliquijs Sancti fu:
isset signatus, immediate somnus
illum invasit, dormivitq horis
5. quietissime ad instar sani.
Expergefactus, recurrebat ad San:
ctum gratiasq ei agebat dicen
do: per totam infirmitatem
non se habuisse noctem melio:
rem. Deinde jussit me ire ad
celebrandam Missam, ad Brachi:
um Sancti, eiq gratias agere, et pe
tere, ut quandoquidem ego sanus
illum visitabam, ille me nunc
visitet. Addit Pater idem, tan:
tam continuo a Papa demonstrari
devotionem, et pietatem, ut in
paucis Religiosis, tanta invee:
niatur.

P. Ferdinandus Ponce Provincialis Baeticae, in suo breviario scriptum habuit A. D. 1626.

Marcum Socium B. Fran: Borgiae Societatis nrae Generalis, dixisse Pri Vincentio Matretto, se quadam die invenisse in cubiculo laetum P. Borgiam, et causam sciscitatum ab eo audisse: Deum diligere Societatem et concessisse illi privilegium quod concessit Ordini Scti Benedicti, eos qui primis 300 annis perseverassent in Societate, salvos fore. Cum autem ei objecisset visionem P. Joannes Fernandez qui vidit unum ex Nostris Professoum concionatorem damnatum, respondit: illum non perseverasse in Socte. sed de illo damnando visionem hanc contigisse, dum adhuc esset in Societate.

P. Suppenus Provincialis Lugdun: retulisse dicitur, ab eodem Fre Fer:

dinando Ponce cuidam Carthusiano
Scto revellatum fuisse: primis 100
annis neminem e Socte damnandi
qui in ea perseveraverit.

Anno Dni 1599. in Octobri Frater
Coadjutor Alphonsus Rodriguez
(cujus vitae sanctitatem oes ejus Su-
periores approbarunt) cum post
coenam gratias redderentur
clare vidit et omnes ibi praesen
tes, et omnes prorsus qui eo
tempore in Societate essent
salvos fore, si in ea perseve-
rarent.

Sctus Hieronymus narrat
se invenisse in libro Antiqui-
tatum, hos dies infelicissimos
1mam Augusti in qua Abel occisus
1mam Xbris in qua Sodoma eversa
Sctus vero Ildephonsus tres dies
quolibet anno infaustissimos ee
scribit qui omnibus cavendi st.

primo vivae vocis oraculo B. Stanislaus dictus fuit Beatus, usq. ad Clementem X. qui decessit Officium, Missam, Examen miraculorum felicissime successit. Sperantur alia duo, quae adhuc celebrari debent, coram Cardinalibus et coram Papa, qui personam sibi habet per canonizationem istius Sancti pacificandi fere Poloniam. Unum miraculum ultimum ex tredecim fuit defensum contra Promotorem Fidei alias hic dictum Sathanam Sanctorum Scripto Medici Pontificij primarij dicti Lencini, cui Pontifex examen hujusmi[illegible] [illegible] commiserat quod Beatus ope sua apud Deum effecerat, in sanatione unius Mauri sive Aethyopis qui sibi ex furore guttur praeciderat et judicatus fuit a Medico et chirurgo paucas horas victurus, propter nimium sanguinis fluxum, et per vulnus et per os, quod ... artem et Medici et chirurgi superaverat per applicationem vero reunculae B. Stanislai ... preces fidelium commendabant ne sineret perire illam animam, adhuc sine baptismo, statim fluxus sanguinis stetit et brevi coepit loqui miser, ac intra aliquot dies perfectam sanitatem recuperavit coalito vulnere. Hoc ille medicus suo scripto ostendit, verum miraculum esse 3tij ordinis ... quo ad modum sanationis, quia non poterat naturae viribus ... [illegible]

Miraculum hoc factum Romæ scriptum nervosissimum, sed aliquot spirituum.

Decretum Romanum Pro Scholis Petricoviensibus latum 1712.

Christi Nomine invocato, pro Tribunali sedentes, et solum Deum præ oculis haben tes, per hanc nrām definitivam sententiam quam de Jurisperitorum consilio, in his scri: ptis ferimus, in causa et causis quæ primo et in primo, coram Rndissimo Nuntio Polo. niæ, secundo et in secunda, seu alia versis coram nobis, versæ fuerunt et vertuntur instantijs, in RR. Pres B. Matris Dei Scholarum Piarum, Petricoviæ appellantes ex una. et Venerabilem Collegium et RR. PP. Socie tatis Jesu, ejusdem Civitatis Petricoviæ appellatos partibus, ex altera, de et super legendi jure, in Collegio Petricov. Soc. Jesu, Grammaticam, Humanitatem, Rhetori cam, Philosophiam Theologiam, aliasq. Scientias juxta eorundem PP. Soc: Jesu institu tum, rebusq. aliis in actis et processu causæ causarum hujusmodi, latius deductis; firmis tamen remanentibus decretis per nos factis; Dicimus decernimus,

declaramus, pronuntiamus, atq diffinitive Sen: tentiamus. Collegium Soc: JESU Petricoviense fuisse et esse legitime fundatum, et erectum, nullumq jus nullam, actionem competijsse neq compe tere dictis RR PP Beatæ Matris Dei Schol Piar. Petrici: ad effectum impediendi dicto Ven: Collegio et RR PP Societ. JESU ejusdem loci, docendi et respective legendi Grammaticam Humanitatem Rhetoricam Philosophiam Theologiam, aliasq scientias juxta eorum institutum, nec non etiam faciendi opera pietatis juxta praedictum eorum institutum, et proinde dictum Vener: Collegium, et RR PP. Soc JESU, Petricoviæ ab omnibus impetitis, per dictos PP B. Mris Dei Scholarum Piarum dicti loci absolvendos et liberandos fore esse, prout præsentes absolvimus et liberamus, et pro absolutis et liberatis, haberi volumus et mandamusq, perpetuumq silentium, super præmissis omnibus, eisdem PPbus Scholarum Piarum imponendum fore et esse, prout imponimus et pro impositio haberi volumus et ordinamus. Partemq victam, victrici in expensis condemnamus quarum taxationem nobis, vel cui deinde in posterum reservamus. Et iudicimus decretum, decernimus, declaramus, pronuntiamus atq diffinitive sententiamus, non solum isto sed et omni alio meliori modo. Ita pronuntiavi ego, Carolus Cerv[illegible] Locadrensis

Lata et publicata fuit supradicta sententia per acta Fatij sub die 12 Oct. 1712.

Die 11 Oct. A. C. Petro Fatij Notarij. In ci-
tatione ad instantiam Ven: Coll. Soc Jesu Petric:
ad videndum circumscribi oes recursus et gesta
facta coram Potestatibus Laicalibus adest Decretum
Eadunc Dnus circum scripsit per via nullitatis
omnia et singula gesta, et impetrata coram Pote-
statibus Laicis.
In alia citatione dicti Collegij ad videndum
manuteneri in possessione seu quasi legendi
et docendi oes Scias adest sub dicta die De-
cretum. Petijt et obtinuit ut supra.
In altera Citaone similiter ad instaam dicti
Collegij ad videndum exequi censuras, nullum
factum fuit Decretum.
Dicta die 11 8bris 1712 A. C. Petro Fatij Not.
In Citaone ad instaam PP Piar. Schol. ad viden-
dum manuteneri in possessione, seu quasi legendi
et docendi, oes Scias comparative quo ad oes
alios adest Decretum relaone facta.
Comparuit D. Matthias Constantinus Procurator
petijt et obtinuit ut supra, ex nunc Illmus Dnus
mandavit instantes manuteneri in possessione
seu quasi tenendi Scholas apertas, et docendi
oes Scias in dicto loco Petricoviae et mandatum
de manutenendo in forma concessit decrevit
et relaxavit, cumulative tamen cum dictis PP. P.
Soc. JESU Petricoviae.
Die 12 8bris Adest Sententia ad favorem PP.
Piar. Schol. in qua pronuntiatur latit bene appella-
tum a Censuris relaxatis per Auditorem [illegible]
et revocans censuras tanquam nullis relaxatis.

#

Excerptum ex Testamento Illmi Stanislai Lubomirski Palat. Crac. Regni Parentis Capitaneorum: Scepusiensis Lancutovien: et Preworscensis.

Co strony pogrzebu koło ciała mego, tak determinuię. Exenteracyi ciała zabraniam bo nato się urodziło, aby zgniło. Pomp żadnych, aby nie było, ale trzeciego dnia zaraz w trunie stary sukienney, koloru Bernardynskiego, złożone ciało wywieść prywatnie y postawić na środku Kościoła Czerniakowskiego, na iednym tylko stopniu iednakowo suknem przykrytym postawiwszy przy nim sześć świec wielkich. Toż ma bydź y podczas pogrzebu, ktory ma bydź bez kazania, y jako nayprędzey trunę marmurową czarną naśrzod grobu wystawić takę jaką dałem ciała w Korinskowcu u Fary dla S. pamięci Matki żonki moiej w ktorey teraz leży. Na co ordynuię złotych dwanaście set. Na niey nie ma bydź nic inszego napisano tylko to: Corpus peccatoris Loci hujus Fundatoris.

Na tablicy, ktorą grob zawarty ktora ma
bydz obita blachą mosiężną te słowa: Hic j
ce peccator loci hujus Fundator: Nazna-
czam przy tym, na pogrzebie moim na pię-
ć tysięcy ubogich, jako nuzny y na pamiątkę
pięci ran Chrystusa, każdemu po złotemu.
A jeśliby tego czasu tyle ubogich nie było
tedy nie odłużyć się ale zaraz resztę onym
im oddać w kilku dniach naydaley.
Mszy ss. wszystkich, po Kościołach, oprocz
pogrzebowego Kościoła, na trzy pamiątki
pięci ran Chrystusowych naznaczam
także pięć tysięcy pięć set złotych.
Odkazuję przy tym na dwunastu pięci
ubogich w Warszawie po ulicach leżą-
cych, a głod prawdziwie cierpiących.
aby każdy z nich miał na strawę po pół złotego
na dzień; Summy kapitalnej sześćdziesiąt
y pięć tysięcy złotych, na co naznaczam uor-
anuję majętności moie Dzicieka na ktorey
zapisać tę Summę, y z Dyrdami mo[...] bę-
dzie powinna JMć Pani Małżonka moja
y dozrzeć tey fundacyi aby jako nayprę-
dzey y jako naywarowniey wiecznemi czasy
ubogich dowodziła, a tym czasem aby za-
raz od śmierci moiey praca szła, tedy wy-
płacić onym loco provisionis co dzień

pul trzynasta złotego przy ktorym Kości:
le jakom namienił stolik postawiwszy na
znak tego obiqu; a jezeliby JeyMć nie ch:
ciała zbydz dzieci tedy z pozostałych Sum
te szescdziesiąt y pięć tysięcy ordynuię
na uczynienie tey fundacyi jako naywa:
żnieyszy: aby JeyMć Pani Małżonka moja
przy tym Kościele albo szpitalu, do kto.
rego się iey będzie podobało, przytoczeyi
tę fundacię postawiła stolik marmuro
wy przy Kościele, z ktoregoby się jałmu:
żny rozdawano co dzień z napisem na
nim: Mensa aeterna, quinquies quinq
Pauperum, in honorem quinq Vulne:
rum Domini pro anima peccatoris.
A przy odebraniu tey jałmużny, uklę:
knowszy maią mowić Ubodzy:
Wieczny pokoy day mu Panie.

Ex authentico Mso Dni
Chrzastowski Mareschali
Illmi Illmi Lubomirij.

Copia Literarum
Illmi et Rndissmi Joannis Malachowski Episcopi Cracoviensis ad Illmum et Rndissmum Georgium Denhoff Eppum Premisliensem in causa Societatis circa Neocentrii

Innatæ magnitudinis W M Mści Pana jest to nutrimentum, żebyś w Kościele Bożym, między Duchownemi, indissolubile animorum vinculum plantes. Abyśmy in Domo Dei ambulemus cum consensu, ut unanimes et uno ore benedicamus, Patrem Dni Nri Jesu Xri Zaczym fraterno affectu przyimuię tę propozicyą od W M Mści Pana y przypisuię to wrodzoney pobożności W M Mści Pana, że mię hominem pacis prowadzić raczysz in Templu contortia Socis Jesu Sacrosancta, od ktorey, jako żadney nie miałem, gruntowney ad aversionem okazyi. et vix venialem culpam, mogłem sobie

a R. P.re Kraszewski ViceRectore Collegij S. Piotra Krakow: prætendere, takmutuo amplexu, już to wszytko jest miedzy nami abolitum. A chociażby też lætiferum quid, ktorykolwiek z tych Swiętych Oycow, przeciwko mnie miał co: nikiery, gotow jestem ad requisitionem WM Mgo Pana pallio charitatis conte: gere. Już tedy racz WM Mść Pan mieć odemnie tę assekuracyą że nec verbo nec opere, unquam obesse chcę Sacræ Societati. I jako non occidit Sol super iracundias nostras, tak ex illa hora, facti sumus reales, et non simulati amici. Pokaże to Orbi Polono czasu swego, że amicorum ira, będą u mnie amoris redintegratione.
Co wszytko cedat in gloriam Magni Nominis WM Mgo Pana a ja stateczny y nie poruszenie zostawać obliguię się.

Excellmæ. Illmæ et Rssmæ Celsit. Vræ

Addictissimus Frater et obsequentissimus Servus
Episcopus Cracovien:

Rzecz uwagi godna
znaleziona w szkatule sekretny
po śmierci sławney pamięci Króla
Stefana. Anno 1586.

Summa wsi w Koronie Polskiey 1577.
Królewskich z Starostwami y Szla:
chty wszytko w Koronie wsi 90 tysięcy
Biskupi, Kanoniccy maią wsi 100 ty:
sięcy y 10.
Plebani y Mniszy 60 tysięcy 500 y 10
A kiedyby w każdey wsi, ich było 10 kmieci
a każdyby dał po 10 groszy tedyby sum:
ma uczyniła na trzykroć sto tysięcy 70
y 8. tysięcy złotych 300 y 30 gro: 10.
Za tym gdzieby przyszło na Koronę
potrzeba tedyby ze wszytkich wsi Kró:
lewskich szlacheckich y Duchownych
tylko po jednemu człowieku wyprawu:
iąc byłoby ludzi po dwa kroć sto tysięcy
60 tysięcy 500 y 60 człowieka okrom
Miast y Miasteczek.

Status Collegij Bresten: Soc. JESU.

Ex provisionibus Census Mgi D. Osowski fl. — — — 1260.

Item in debitis fl. 2300.

Pagus Luszki cum prædio

Pagus Borchnowice

Pagus Fanatinovum cum prædio

Derewnia Ponikwy Petczyce

Adamkow Moszkowice

Zamosze Maciejowice Menelice

Pro Musica 4. millia

Pro Bibliotheca 1000 Item 300

Pro Vestiariis 800 a Dnā Bzowska

Pro purgantibus Templū fl. 200

Pro pane et vino ad Missam fl. 2000.

Apud Judæos Brestenses in censu habet Collegium fl. 7500.

Laureto 31 Xbris 1713.

Imperator Chinarum in gravem morbum inciderat et quidem talem ut Medici ipsius non auderent adhibere remedia, unde Imperatori suaserunt, ut si vellet sana fieri Europaeorum opera contra infirmitatem suam uteretur. Imperator tradidit se curae cuiusdam Nostri Fratris Coadjutoris Apothecarii usuque remedijs ab ipso praescriptis brevi convaluit.

Hinc in signum gratitudinis Templum se dignum pro Nostris aedificavit cum sequentibus Inscriptionibus a se compositis.

In Frontispicio Templi sunt verba sequentia.

Rerum omnium Principium.

In Una Columna: Est infinite bonus et infinite justus illuminat gubernat omnia cum suprema authoritate et justitia

In 2da Columna: Nullum habuit initium et nullum habebit finem, produxit omnia ab initio ipse est qui omnia gubernat qui omnium verus est Dominus.

Nostris autem Patribus scripsit Epistolam suo affectu erga illos plenam, dicit in illa quod illos fuerit expertus fideles semper et quod deinceps eorum opera uti oportet.

P.P. Dominicani qui sunt in Synis iuramentum prestiterunt de observanda doctrina Patris nostri Riccij circa Ritus Synenses.
Non est in Synis publicatum, Summi Pontificis Decretum, eo quod Archiepiscopus Pekinensis non censuerit publicandum
In Sycilia P. Provincialis Capucinorum proscriptus in exilium, ob aliquas suspiciones.
Romae duo Praelati nobis infensi coram Cardinali Albano, ausi sunt Nostris attribuere, Acta a Rege Siciliae, quod Pontificia voluntas non fuerit expleta. Sed Cardinalis quarum rerum exprobravit, mendacium et calumniam manifestam cum Rex ille, nullius e Nostris opera utatur nec Confessarium Jesuitam habeat qui illi haec (ut asserebant) suaderet.

Vienna communicatum
Urbi Polono
ad exemplum
Anno 1714. 4ta Aprilis

Die Dominico Palmarum na Solen-
nej Procesij, za P. Jezusem na osiełku ja-
dącym, szedł Cesarz JMć Karol, y trzy
Cesarzowe, Damy, Ministri Aulae, expe-
ctanci ludzie y całe Miasto wszyscy pa-
rami non tumultuarie.
W Wielki Czwartek JMć X. Nuncius
Spinola solennizował. Podczas Jego Msz-
komunikowały wszytkie Majestaty
Cesarskie, Magistrat ec: Trwało to
Nabożeństwo aż do drugiej z Południa
po ktorym Cesarz JMć miał na obiedzie
dziadow num: 12. ktorych lata zebra-
ne wychodziły na lat. 971.
Cesarzowa Karolowa miała Bab. 12
ktorych lata zebrane wychodziły na
833.
Cesarzowa Jozefowa, z osobna miała
u siebie na obiedzie Bab. 12. ktory-
lata zebrane wychodziły na. 916.
Cesarzowa Leopoldowa także osob. 12
mające lat wszytkie. 976.
Ktorym Majestaty wyżej pomienione
... ręce y nogi umywały.
W Piątek zas Wielki y w Sobotę groby
wszytkie z pokorą y nabożeństwem ob-
chodziły z wielkim zbudowaniem
Pospolstwa.

Inkaust nie plesnieiący jako robic.

Wziąć galasu przedniego uncij 5 $\frac{1}{2}$
Gummi Arabici uncij 4 seu lutow 8.
Vitrioli Goslaviensis seu koperwasu uncij 3
Aluminis Rochi seu hałunu luta $\frac{1}{4}$
Cariophillorum luta $\frac{1}{4}$
Soli zwyczaynej uncia 1.
Octu winnego uncij 6
Aquae pluvialis pułgarca.

℞ Galas drobno potłuc. Razem to wszytko poklocic: nie odlewaiąc dobrze zawiązać. Im dłużej na słońcu albo w cieple stać to będzie tym lepszy inkaust. Wszakże może za czasem odlać i na nowe deszczową wodę nalać a zawsze poklocić iusz się do kałamarza przyleje. bo gummi na wierzchu pływa. Może być tego inkaustu na rok i dali.

Wino jak przednie zrobić?

Wziąć lot salis tartari
Cukru przedniego lotow. 8.
To wszytko stłuc i zmieszać na masse w pułgarca wina dobrego to wsypać i dobrze skłocic.

Z tego wina trzy albo czteryy kieliszki
w słabe wino albo kwaśne wlać i stanie
się wino iakoby przednie.
Notandum iż takie wino in suo esse nie
będzie trwało nad dwa dni albo trzy.
a potym będzie na nim niby powłoka ia-
kaś zaczym consultum est massę z cukru
et cum sale tartari zmieszaną chowaj y
dopiero w ten czas wsypać kiedy trzeb
będzie pić.
Notandum i to. że ktoby tarł cukier
o cytrynę i zmieszał cum sale tartari
to wino cytryną przepachnie. Probatum.

Wino Węgierskie z Śląskiego jako zrobić?

Weźmi rożenkow wielkich funt: 16
Pestki z nich powyimować a same ro-
żenki drobno posiekać.
Wziąć cukru prostego funtow 12.
i stłuc go drobno, tłukszy zmieszać z
rożenkami j massę zrobić. Tę massę
włożyć w antał śląskiego wina w gar
cy 30 j mieszać przez cztery dni ja-
ko w naylepszym cieple.

Potym wsypać sal tartari łutow 4. j niech tak stoi w cieple, co raz zamieszaj a jako już pocznie mocno trzeszczeć ali aż robić to niechaj tak robi w cieple, przez pułtory niedzieli, j potym prze: toczyć akaż jako naylepszy przecedzić j kawałek słoniny włożyć aby słodzej konserwowało.

Notandum: jezeliby mało było sal tartari (bo czasem nie swieże bywa) to potym łot, albo dwa przysypać. Ale trze: ba po wsypaniu Salis Tartari czekać j tydzień bo to nie zaraz zarobi: ale tym prędzej zarobi, im będzie większe ciepło a trzeba żeby ustawicznie jednakowe było ciepło. Żeby było korzenne może przydać Spiritum vini wedle potrzeby.

Modus scribendi occultas literas.

1mo Weźmie kwaterkę octu winnego przednnego dystyllowanego, wsypać do tego trzy albo cztery konce Lytargij auri pulverisati. Moczyć to przez godzin 24 potym przez bibułę przecedzić

jako najlepi strzegąc się proszku by naj
mnieiszego. To pierwsze pisanie białe bę
dzie.
2do Wzięc korku co potrzeba. Ten spalić na
węgiel j zetrzeć drobniuchno na proch
Wzięć gummi arabicum j to gummi rozpu
ścić w wodzie prostej jak naylepi.
Tą wodą zaprawić proszek z korku, jak
nayczerni j tym inkaustem pisać na
pierwszym białym piśmie.
3tio Do zmazania tego czarnego pisma
wzięć wapna nie gaszonego średniego
(alias in defectu z wodą je warzyć)
nalać na to wody. Auripigmentu przy
mięszać ile się zmieści może kilka razy
na koniec noża aby duże śmierdziało
To skłócić kilka razy Niech to ustawi
się przez godzin kilkanaście. Potym
przez bibułę przecedzić a piórem kos
matym namazawszy które pismo
to jest czarne zmazać pokaże się to
co na spodzie biało było napisane.

#

Relatio felicissimi Obitus R. P. Francisci de Hieronymis, Soc. JESU. Roma missa in Junio 1716.

Anno eodem, die 11 Maij, Neapoli in Domo Professa, ultimum diem obijt P. Franciscus dictus suae Anno 73. cum ea opinione Sanctitatis, quam cum inter nos ageret, nimirum per con: tinuos Apostolicos in Missionibus labores, indefesso conatu, ardentissimo zelo, miro etiam in senio alacritate susceptos, cum admirabili animarum fructu, et ingenti animae suae con: solatione exactos, sibi comparaverat, sed e: tiam prodigijs, et singularibus gratijs, quas Dnus per Servum suum in hac vita mortali operabatur illustrem reddiderat. Quamvis humilis Servus Dei, omnia illa quaecunque per ipsum Divina bonitas in bonum proximo: rum efficiebat S. Cyro cui ipse devotissimus erat et Sacris ejus Lypsanis (quibus ut plurimum utebatur in conferenda aegris sani: tate) adscribebat. Verum transmissis illis quae in vita Servi Dei magna et mira gesse: rat Mors ipsa Sanctitate Viri eximie com: probavit.

Dominica antecedente post longiorem infirmitatem, gravissimo pectoris dolore sed nec minori patientia, ac generoso animo toleratam omnibus circumstantibus praedixit.

se die sequenti moriturum. Cras vitæ meæ comœdiam finiam inquiens. Itaq totu illud tempus residuum, in dulcissimis de paradiso colloquijs transegit. suum S. Cyrum sæpius invocando cujus etiam argenteam statuam valoris trium scutatorum, millium quam paulo ante ex corrogatis eleemosynis confici curaverat, in suo cubiculo collocatam esse voluit, ut tanto uberiq suavissimis cum suo Sancto colloquijs frueretur. Tandem die Lunæ appropinquante mortis hora, omnibq exesse jussis, ne quidem excepto infirmorum ministro, solus ut a nemine observari posset, Divinis rebus vacare voluit. Abeuntibq itaq alijs Infirmariq solus, ut tamen Patrem obser-varet, in quodam cubiculi angulo sese absconderat. Ratus Vir Dei neminem adesse affectuu suorum laxavit habenas, demum singulari consolatione repletus, et conspicua luce quadam cœlesti in vultu ejus radiante agonizare cœpit. tam modico temporis intervallo hora dici ab placidissime exspiravit.

Postquam Spiritum suum Deo reddiderat, non visum fuit Superioribq per solitum campanarum sonitum mortis ejus signum dare, eo quod timendum esset, ne

populus re intellecta per vim in Domum irrumperet studio diripiendi aliquid ex rebus defuncti tum ex corpore piæ venerationis causa. Sed quam primum hora 22 ejusdem diei destinata fuit ad reponendum in Ecclesia cadaver in cu: jus præsentia more solito Officium def. recitaretur Subinde divulgata subito morte Viri Dei, in: gens populi multitudo confluxit ita ut am: plissimum licet Templum capere eam vix po: tuerit. Nostris recitantibus Officium, locus sedendi deerat, sed ab ingenti turba pressi vix pedibus stantes primum Nocturnum ab: solvere poterant, cum etiam submissi a Pro Rege ejus corporis custodes Helvetii Milites ad reprimendum populum irruerent, cuius impetum vix sustinere potuissent. Itaque nondum finito funebri Officio Nostri dato ad id militibus signo, expositum ante Aram majorem cadaver, fallendo piam turbam ex improviso surripuere, illudque ad Sacellum Sanctæ Trinitatis deportavere: ubi ferreis cancellis clauso Sacello, ac bene munito per duos integros dies, propositum fuit ad aliquam consolationem assidue confluenti popu: lo visitandi gratia pium depositum.

Mortem piissimam Ven. Patris Francisci nieux multa prodigia consecuta sunt quod

Deus ad indicandam ejus Sanctitatem fecisse dignatus est. Nam præterquam quod cuidam cæco visus restitutus esse dicitur, tres pueri usu pedum destituti, per intercessionem Viri Dei integerrimum receperunt, ita ut in medio Templo, abjectis fulcris quibus nitebantur exultantes incederent.

Filius Mercatoris cujusdam medio corpore paralysi tactus, nullumque membrorum usum habens, Sepulchro Servi Dei suppositus in præsentia mille circiter personarum, perfectissimæ Sanitati restitutus est.

Sacerdos quidam longo morbo consumptus, se ipsum movere impotens, in Sella gestatoria ad Templum Nostrum delatus et in Confessionali P. Francisci repositus omni infirmitate ac debilitate remota, suis viribus surgens, sanitati subitaneæ redditus est ac Deo gratiis actis lætus vegetusque domum rediijt. Populus vero hujus miraculi spectator, in Confessionale irruens, illud in minutissima frusta confregit ac dilaceravit, quisque pro se cupiens aliqua vel minima ejus particula ditari.
Quibus autem ne quidem hæc sors obtigit aliquid de eo participandi ij parietem ipsum cui Confessionale appositum fuit radere et latericulos ipsos e muro parietis eruere nitebantur.

Ducis de Laurea filia minorennis quae muta, surda, et ob contractos nervos usu pedum ma: nuum destituta penitus erat, per intercessionē ejusdem Servi Dei, integra sanitate recepta. Sanctitatem ejusdem mirificè comprobavit. Hujus Mater Ducissa memor quod aliquādo a S. Francisco sibi quondam fuisset dictum futurum fore tale tempus, quo ex plena sua filiae sanitate gauderet nunc illud rata esse adesse temp. Templum nostrum adit, ubi expositum adhuc corpus praestabat, longiori orationi incumbit, dum populi turba, vergente in vesperam diè, dilaberet. AP. Praepositum deinde invitatum enixe rogat, ut filia sua male infirma, Pri Francisci exposito cadaveri admoveri possit. Ducissae precibus condescendere Nostri censuerunt, itaq in praesentiâ totiq suae familiae Virorum nobilium circiter 20 et omnium Nostrorum Domq nostrae Praepositus ipse manum demortui Servi Dei accipiens, satis flexibilem plane, ac si viventis esset, ea signum crucis in fronte puellae format ipsamq cadaveri ac prope faciei defuncti applicat. Res mira ad primum attactum primam in vita emisit puella vocem, postulans deponeretur in terra in qua reposita confestim assurrexit atq ambulare coepit simul recepit auditum. Exultans cum stupore Ducissa Parens jubet quamprimū

conquiri quot quot jam confectas invenirentur tabellas argenteas tanto numero quo pondus suae filiae adaequare possent, appendendas in signum grati animi sui pro tanto beneficio et in memoriam tanti prodigii facti a Deo intercessione ac merito Servi sui Francisci sed interim non sine nova adstantium domesticorum admiratione viginti dilabus tantum argenteis tabellis parvis ponderi destinato satisfactum est.

Rosam quod corpus demortui P. Francisci attigerant P. Quatromani Sociis nostri Sacerdos admovit Nepoti cujusdam Domini Primini Judicis Fiscalis ob nervos contractos claudo mox subitaneo prodigio sanitatem perfectam eum recepisse cum facultate gressus liberi, conspexit ipse atque mirati.

In suburbio Urbis Neapolitanae dicta Chiaia persona quaedam ex per attactum quadrati pilei V. P. Francisci a febri maligna et lethargo instantanee liberata est.

Plura alia his similia prodigia implorata ope Servi Dei facta feruntur. De quibus ad vota et postulata Urbis Neapolitanae Processus ab Eminentissimo loci Ordinario demandatus est.

Roma in Junio 1716.

Solennis Beatificatio V.P. Joannis Franci Regis peracta est die 24 May 1716 in Vaticano in Basilica S. Petri. Fere haec prima est quae ritu tam solenni peragerer. Olim enim nihil solennitatis fiebat, sed solum per Breve Beatus quis declarabatur. Rituum in hac Solennitate observatorum relatio est typo expressa quae minima quidem attingit. Summus tamen Pontifex huic actui non interfuit, nec solennisavit quod mirum videri non debet. Est enim de substantia Beatificationis, ut tantum indulgeat et permittat cultus alicuius Beati adeoque Pontifex tali actui praesens adesse non debet, alias non tantum videretur indulgere sed ut sapiunt Ecclesiae ipsum cultum definire. Unde soli nonnisi Cardinales qui Sacram Congregationem Rituum constituunt, ejusmodi Actui intersunt eumque faciunt cum omnibus Consultoribus Sacrae Rituum Congregationis. Fuere in praesenti Beatificatione Cardinales 21. Celebravit Solennitatem Archiepiscopus Myrrhensis utpote Vicarius Cardinalis Albani Archipresbyteri Basilicae.

Orationem de Beato Nostro ipse Summus Pontifex Clemens XI dicitur composuisse in qua utrumque Nomen Joannis et Francisci posuit quod et ipse ante Pontificatum suum eadem Nomina et quidem eodem ordine habuerit Joannes Franciscus Albani. Unde affectissimus est Nostro Beato.

Oratio vero prædicta est quæ sequitur

Deus qui ad plurimos pro salute animarum perferendos labores, Beatum Joannem Franciscum Confessorem Tuum, mirabili charitate, et multa patientia decorasti, concede propitius ut ejus exemplis instructi et intercessionibus adjuti, æternæ vitæ præmia consequamur. Per Dominum Nostrum etc.

Victoria Caroli Cæsaris obtenta de Turcis Anno 1716. et Spolia accepta.

Magnus Vesirus in femore ictus.
Ceciderunt 85 millia Turcarum.
In captivitatem accepti cum Officialibus 485. inter quos sancij 300.

Tormenta majora 145.
Mortaria magna 14.
Farinæ dolia 7500
Pulveris pyrij dolia 800.
Tympanorum paria 76.
Globorum ignitorum 1200
Equorum Magni Vezyri 4000
Majorum vexillorum 125
Minorum vexillorum 104
Orizæ sacci 12000
Totidem sacci cavæ.
Arcæ pecuniariæ cum 15 millionibus
Auri dolia 3.
Fœminæ et Virgines 200
Camelorum 2000
Avenæ currus 1400
Tentoria 3500.
Facta Solennis gratiarum actio
Leopoli ad finem Augusti.

#

Notatu dignissima de Serenissimo Joanne 3tio Rege Poloniarum accepta a fide dignissimo Mco [illegible]

Antequam nasceretur scripsit quidam in opinione Sanctitatis in mensa marmorea: Nascetur vel Rex, vel major Regibus vel Salvator Regni.

Ubi accepit Viennae Electorem Saxoniae suscepisse Fidem Catholicam, literas ex horto datas pulveri, calce praefixit. Supervenientibus sub se Illmo Jablonowski post Palatino Russiae et Radziwille, [illegible] literas excusas pulvere legendas sedi subjungetis: Vos juvenes experiemini jugum ipsius.

In Festo SS. Trinitatis natus in vigilia Sstmae Trin. Rex electus in Festo S. Thomae [illegible] Aug. Villanovi.

3 diebus ante mortem supra piscinam sedens ubi sanguinem [illegible] accurrit [illegible] nissima, et aqua [illegible] [illegible] dicens: Perdis me et Filios tuos [illegible] [illegible] ait: Tu me perdidisti qui sexagenario [illegible] [illegible] Scito tribus septimanis post mortem meam te Regno pellendam, nec filios tuos regnaturos.

Grodnae cum sibi dixisset Illmus Pieniązek Palatinus Siradiensis: Redde nobis libertatem ita infirmae progressus in conclave solo comitatus Pre. Wota. deducta a manu vestra arrepto pugione dixit: Si scirem nervum libertati repugnantem, ex nunc illud de manu mea tollerem.

Languens ad piscinam dixit Serenissimae: Non pisces pro funere meo contemplor sed illud aeternitatem, et pro peccatis meis contritionem.

Saepius in crucem extensus nuda cubabat humo hora integra.

Idem extensis ad parietem fixis manibus hora integra.

Taliter ante mortem affixus parieti dispositus a RP Skopowski.

Nunquam dicitur habuisse complexa ... multis ... et tanta patravit.

Fossas quibus se pro nocte cingebat ... sustinuit

Nunquam animosior, quam dum iret ad confessionem.

Kopia Listu Króla JMści przesłanego przez ręce X. Radeckiego Bonifratella do Królowey JMści z Szysca anno Jan: 1697.

Czasby też tych fochow, Maryienku przestać, wszak to już lat sześćdziesiąt moja; ciało moje jeszcze na katafalku, a WMści według lat, swoje z Paryża przywozi. Muchy na gębie kilkadziesiąt, chcesz się udać za Panią Marszałkowa, ktoreybyś ty prababką być mogła. Prędko to po mojey śmierci, w białych kamizelkach, w białych kornetach, w kościołach bywałaś WMć y bywasz. Byłaś WMć u Sakramentek a pięknaż to? ale dla czego? tylko żeby się było w owey bogatey kotarze rościągać. Temu brodzie kapucynowi dajesz się WMć zwodzić, że ci stąd przywróci. Czy u jegoż to w rękach termin, ktory Bog naznaczył naturze przemienić. Nie sprobowałeś WMć, że i wody one Hesperyjskie tego czego lata miewać nie pozwalają, WMci nie przywróciły. Nie czyń z siebie Maryienku śmiechu, dosyćeś się nabonowała, świata dość zażyła. Wspomniey sobie za czasow Zamoyskiego y inne coś robi.

la, co się cierpieć musiało: czasby tedy
do pokuty. WXć to mnie y dzieci zgubiła
mnie do tego przywiodła, żem pacta conven.
ta w niczym nie dotrzymał, pieniądzmi Rze.
czypospolitey skarby swoje prywatne na:
pełniłem, Moskwie tak wiele prowincyi
ustąpiłem. Kościoła Farnego Gdanszcza.
nom mogąc odebrać, nie odebrałem. Tak
wiele razy zasiędzałem się aby było wolność
iakimkolwiek sposobem zgubić a dziedzice
na koronę zostawić. PP Sapiechow chcia.
łem zruinować, za co teraz wszytko nie
ladaiako cierpię, y odpowiedałem.
WXć w zawziętości zwyczayney, teraznieysze
się konwokacię zerwała, związek w Litwie
zrobiła: o czym Rzeczposp: wie, y bzdziesz
Marysieńku w kłopocie. Polakow wazdziesz
Woiewodztwa mieszasz, iakoś się nauczy.
ła źle ludzi zacnych traktować, postępo.
wać y afrontować, tak y teraz czynisz.
Nie byłoć to człowieka, którego by ty repu.
tacyi y honoru nie tknęła. Dzieciś na
swoie kopyto wyćwiczyła. Syn nasz star.
szy co teraz robi? tegoś WXć za żywota
mego nauczyła że woysko koronne
zbuntował dla gwałtowney elekcyi;

o czym teraz woysko nie mysli. Tatarow sprowadził Cesarzem y Niemcami grozi ze Szwedami na ustąpienie dwu Prowincij, do ktorych prawa nie ma, tak ktuje. Oday WKł lepiey temu pokoy, bo swego nie dokażesz ani siebie ani żadnego z Synow ani Zięcia na koronie nie osadzysz y nie osadzisz. Polakow nie ustraszysz, obiorą tego kogo będą chcieli, tego z ktorym Polace, a nie Sąsiadom, będzie dobrze, tego przed ktorym Sąsiedzi, jak przed Władysławem drzeć będą, a oni zaś rami szanowaé y kochaé się będą. Lepiey WKł uday duszę moię, a uspokoy Rzeczpospolitą, uspokoy prywatnych. Sama zaś jedzie przed Spełnią do Rzymu P. Boga błagaj, nabożenstwa pilnuy narowow poprzestań. Polacy cię tu Mayestenku żadną miarą cierpieć nie mogą, y nie dziw bo y Mniszki same gdybyś w jakim klasztorze bydz chciała, pełoniby pouciekały, bobyś ich WKł klucila, a na ostatek wygryzła.

Jaśe Krol.

P. S. Urodzonemu Przyłuskiemu, koniuszemu Łatyczewskiemu, sto wołow kupionemu się wszystko było, proszę jako nayprędzey oddać.

#

Epitaphium Caroli Regis Sueciæ

D. O. M.

Cur mundus militat?

Sta Viator

Mirare bellator

Et si victor es, quo pergis audax?

Hic paulisper siste properantem gradum

Cujus si vera gloria est cognosce

Si vana ignosce, si nulla nosce

Sic ille ardentissimq mediæ æstatis an Statij

Leo

Gothicis ignibus furens, tremendam

orbi facem ferens

Potentissimq Suecorum Gotthorum

Vandalorumq; Rex

Bipontinorum Ducum, utrimq hæres

Tandem 12 die fugientis Anni

Mense Decembri

Carolus 12mq

Gelidis Capricorni nivibq irrugijr

Qui alienum quærens Regnum hæreditarium

Sigismundo 3tio Polon. Regi
proprium post se direptum
Avum transtulit hæredem
ad Putraicam a Roxolanis
se noscens victum
ad Fridrichostadiam a Danis fuctq
Sibi tumulum inibi tulit.
Vere alter Balthasar.
Cujus Nomen et omen Regni
manu Dei sublatum est
Non scribi sed sculpi meruit sibi.
Mane Thekiel Phares
Hinc discite heu Reges
Non regibus magis quam Regibus a Deo
Regna dari
Vosq Regnantes a Rege regnantium
non a vobismet beati.
Sed per eum Fortes, forti sua dextra cum
Omniaq pari pondere æqua mensura teri
Pleno dierum numero, vobis statui et remi
Et quod maximum est rivi

Si secus egerunt
Sibi propria temeritate
Sponteq violentam mortem lucrari
hinc igitur
A victo victo, atq vincente vinci.

Ex Novellis Germanicis 1724 1 abrii
W Spanie człowiek nieznaiomy przyszedł do złotnika proszę kupować powiedział że mu trzeba dwiecie kamieni poszli do sklepu oglądać gdzie on kupuiący a sztukę iedną pierścień wrzucił nieznacznie y wyszli panienka mała córka gospodarza postrzegła to u oyca powiedziała idzie gniazdnie pierścień ... ... kładzie go na stole w izbie matce ... oddać kupuiącemu iak się wróci rozumieiąc że niechcący upuścił. w godzinę zaymuie się sukno na stole gdzie pierścień leżał. res defertur ad Magistratum zamykaią bramy y łapaią owego który aż na torturach przyznał że to uczynił na zaięcie prochów y spalenie miasta wysłało ich przeszło od cara tureckiego z różnymi sztukami na palenie miast cesarskich a każdy w inszym stroiu y w takowych sukniach chodzili być drudzy. y tym sposobem spalili Budę w Węgrzech

Dway Zbierali iaka pytaiedendrugmego Wiele
masz R[5] dayami iedno bedemiat tyleioty Psalter dav
mnietez tyiedno abedgmiał tyledwaraty coty
u[3] day mi iedno bede miał tyleioty Psalter daymie
a iedno bede miał tyletrzy raty.
u Trzy baby iakkaprzedawaty iedna [2/7.] io druga
3o [4/7.] trzecia 5o [7/7.] wszystkie zgodli szto predawati,
a każda miew ziętalussey tylke gr. io. z pogroszu.
iedno po trzy gr.

Pastagesi pytaię pewnie masz 3o gł z R w
zie wzytymmiatesz tedrugie coma y iesze pul tyle
tyloty do. habuit 12.

Discipulus f[?] Edentarius Carmen Composuit ope Dae
monis ipse Poci claude et Meschino[?] pieny porra.
Nie del Conte pede torto Metra te porto.

W Deore alktimi scilu Gembicka. v glos la
wtasyki herta herte az Zacharta Tupdisig nasi
Amikulenskiego Regows Coloniaim patis dobirac
się trzeba Nieba niedopicac nie wpadaq alevapores
evidenti rapiunt illud.

W Laricza Carnalis Uulnere Nullafaut. dotwego
niebolis.

P Krepotunski Rector Premysla dixit in Refe
ctoni P. ipse Baliertovi dz nie benedicit bene ipse
dicite

Albicki Bielicki Nigrocki Czarnecki Sver
minski Lobakowski

Dequodal Notate wpos interoorzatus P Baliertko
wicz cur w factus Rector R[?] cur Zapial

Visitatores Provin: Polonæ Soc: JESU.

RP Decius Stanevig An. 1602. 26 Julij
RP Ioan: Argentus An. 1612.
RP Lambertus Pampilig An 1626.
RP Christoph. Grenzing An. 1639 22 Maij
RP Fabricius Bamfus An 1642.
RP Stanislaus Jerzykowice An. 1658. in Augusto
et V. Provinc.
RP Ignatius Diertins. An. 1689 1. Junij
et V. Prov.
RP. Reinholdus Gert An. 1715. 8. Maij

Provinciales Poloniæ.

RP Franciscus Sunerig An: 1579
RP Ioan: Campanus. An: 1581.
RP Ludovicg Mansellg An. 1589.
RP Bernarding Confaloneirg An. 1594.
RP Hieronymg Danding An: 1599.
RP Decig Striverius An 1603.
RP Petrus Fabricius An: 1608.
RP Stanislag Gawronski An. 1614.
RP Ioannes Arzenty An. 1618.
RP Georgius Tyszkiewicz An 1622
RP Henricus Pichert. An. 1626.
RP Gaspar Druzbicki An. 1629.
RP Marting Hincza An: 1633.
RP Andreas Gutteter An: 1636.
RP Premyslag Rudnicki An: 1641.
RP Fabricig Bamfus An. 1643.
RP Thomas Smaga An: 1646.
RP Stanislag Szczuinicki An. 1648.
RP Gaspar Druzbicki An. 1650.
RP Stanislag Ierzykowicz An. 1654
RP Matth. Tomaszewski An 1657.
RP Marting Olszewski An. 1662.
RP Petrus Papicski.

RP Petrus Taczanowski 1666
RP Stanislaus Wapowski Vice Prov. 1667
RP Martinus Hincza An. 1667.
RP Alexander Lorencowicz. 1669.
RP Hyacinthus Koczowski 1672.
RP Stanislaus Branicki 1675.
RP Bartholomaeus Wapowski 1678.
RP Stanislaus Branicki 1682.
RP Thomas Młodzianowski Vice Provinc.
RP Joannes Hermanni An. 1685.
RP Stanislaus Brzezynski 1692.
RP Valentinus Lueck An 1695 et Prov.
RP Stanislaus Brzezynski Vice Prov. 1696
RP Tobias Jastowski An. 1700.
RP Stanislaus Wdziemborski 1702.
RP Joannes Kraszewski Vice Provinc.
RP. Adrianus Mraskowski.
RP. Raphael Taczanowski. 1712
RP. Reinholdus Pert Visitator et V. Prov.
1715.
RP Stephanus Szaniecki Desponsatus Provinciae die Designationis Bsomid Anno 1720.
RP. Martinus Trampczynski 1723
RP Joannes Jusskiewicz 1727.
RP Martinus Dzierzanowski 1730.
RP. Ladislaus Żółtowski 1734.
RP Thomas Lichtanski 1740.

R. I. Thomas Dunin 1743.

Anno 1608. 22. 9bris in Festo S. Ceciliae dum Sacrum haberet RP Petrus Skarga in Templo Nro S. Barbarae circa Communionem illa verba sibi dicta audivit: Do tibi pignus amoris mei erga te recipio te in unitatem Corporis mei ut sis membrum meum et pars mea inseparabilis. Facio te consortem haereditatis meae, cape investituram, et implebo quod promisi dando tibi haec omnia: habes viaticum curre, habes cibum labora, habes solatium non despera nec sis timidus et turbulentus. Haec verba memoriae impressa post Sacrum manu propria descripsit et ad mortem usque servavit. In Hist. Soc. pag.

Concionati sunt in Templo Rsmo Cracoviae P. Christoph. Piasecki et P. Valentinus Fabricius in illustris alys e Nostris pro tota Quadragesima et Adventu substitutis. Sed evocatis ad Regem Pre Fabricio ad instantiam et minas Ducis Zbaravij Consultis Cracov. coactus est dare cathedra PPbus Dominicanis, etiam Academicis concurrentibus.

Anno 1611. Excellens Dnus Abrahamus Ronenberg Consul Cracov. cum Summa Picturis instauraret tum in Summo globo varia Sanctorum collocans lypsana particulam dumtaxat B. Stan. Kostka cum eius icone apposuit.

Uxor Dni. Martini Razik Mercatoris Cracoviensis aliquoties abortum passa ubi vovit se daturum Filio Nomen Ignatij enixa feliciter filio est Sancti sanitate ope.

Anno 1619 cum globus supra cuppal Templi S. Petri Crac: imponeretur ingens muscarum examen rosam circumcedit ita ut vix scopis ab artificibus propelleretur. Sequenti die columba candida in eodem loco sedit. Varie omen explicatum.

An. 1622. Ingens noctuarum numerus advolans Cracoviam fuit praesagium pestis subsequentis.

Joan. Zerzynski Offic: Cracov. excommunicationem tulerat contra Patrem Angelum nostrum Concionatorem pro veritate jussit hanc excom: promulgari dir ... Trinitatis in Templo ... frementibus ad id etiam nostris adversariis qui et ... laceraverunt ... ob id judicium. Nunt. Apli

An. 1624 Virgo quaedam Cracoviae febri et ca... morbo correpta 22 Junij voto facto ad B. ... liberata illud beneficium praedicavit.

Anna Jagellonica Uladislai Jagellonis proneptis Pri Bernardo Golinski ... Confessario manum S. Barbarae donavit ad ... S. Barbarae ex qua duos digitos ... P. Bembus.

An. 1631 ... inferos ... libidini vacans ... quem concepit die ... Ignatij ... valde magno.

Anno eodem P. ... 3 annis ... Stanislaw ... in ... spe ... evicerat ... impetra... ... regressus ... Redux ... Confessus in melancholia incidit dicens: Perdidi jam Confessionem sed adhuc ante mor

rem peragenda satisfactio et laqueo se suf-
focare attentavit sed hoc a Superveniente
liberatus cultro et clavo majore in viscera
sævijt. Facta inquisitione privatus loco suo.

An. 1632. Imago B. Stanislai in Subur-
bio Lublinensi flevit Festo S. Patris nostri
qd inciderat in Dnica qua post Centecosten
ubi Evangelium: Videns Civitatem flevit.
Multi interpretati sunt dolorem hunc fuisse
ex Scholis nris interdicendis Cracoviæ qd
anno sequenti evenit.

Idem eodem anno 9 7bris factum ad S. Bar-
baram cum Imagine ejusdem adveniente Ro-
ma Miraculum testatur Inquisitio.

Anno 1634 in Festo Nrorum 3 Mart. Japoni
in Templo nro S. Petri Nostris communicantibus
ex manibus Statuæ argenteæ S. Petri, liber ar-
genteus decidit ac pendens permansit nec ad
terram pervenit. Res ista visa est prædiminutas
re Scholarum prohibitionem eodem anno factam.

Anno 1634 [illegible] liber in majori Co-
lonia a [illegible] Grodziczki [illegible]
[illegible] quo B. Stanislaus [illegible]
[illegible] martyrii et Sepultus
in Templo Rosociany S. Stanislai. Patuit
falsitas ex testimonio P. Warszewicz com-
manentis B. Stanislao et ex testimonio P. Karga
et P. Wysocki qui immediate post mortem Bea-
ti sententes Romæ Sepultum viderunt ad S.
Andream. Adde nec Templum istud S. Stani-
slai eo tempore fuisse, Illud enim [illegible]
fundaverunt Anno 1580.

P. Laurentius Pikarski aliquot mensibus morte antecedentibus vi dolorum variorum et gravium pressus levamen eorum ut peteret a Xto ad imaginem Crucifixi, statim occulto quodam impetu, ad 3 circiter passus retro actus illis se vocibus compellatum ab Imagine audivit: Quid rogas levamen, an non licet mihi tecum facere quod volo? Sustine quae pateris, Ego tibi dabo eam patientiam quam nemo superare poterit. Compertum habemus in maximis morbi angustiis non fuisse questum magni animi Patrem de sua afflictione.

Anno 1668. Crux ferrea cum operatione Sacrificiis Templi Parochialis S. Petri imposita quod vis constat Flor. 80 Clamra fl. 83 Crux una deaurata cum alijs expensis constat flor. 398.
Globi deauratio supra laternam constat fl. 222. Deauratio Crucis stantis super globum fl. 15.
Thomas Murarius qui ex frontispicio cecidit Sepultus in Nostro Templo.
Alijs perfectio opere tractati Solennissime

Curiosa ex Libro Ioachimi Pastorij

Ex Portugalia 4 milliones pro frumento in Galliam vehunt annis singulis
Percipit Gallia pro frumento, 150 tunnas auri. Ex vino reddit 20 tunnas auri.
Archiepps Toletanus Primas Hispaniae percipit Reddit 200 millia aureorum.
Salinae Hispaniae praestant annuum lucrum 93 milliones maraved.
Decimae maris a mercatoribus praestant 70 milliones maraved.
Regnum Siciliae quotannis Redituum praestat 875 milliones.
Status Flandriae et Burgundiae valent 700 milliones maravedis.
Reddit chartarum singulis annis 20 milliones maravedis.
Reddit panni 10 milliones Maravedi
Omnes partes maravedis, quum a Ducatibus Hispaniae colliguntur accedunt ad Summam 13 millionum, 49 millia aureorum, seu 12 milliones.
Ordinarij redditus annui Regni Franciae 40 milliones florenorum
Cum Extraordinarijs 60 milliones.

Ex Clericis Francia Archiepis Epis Abbatibus Curijs 18 milliones 200 millia florenorum.

Reddity Regis Scotiæ

Iuxta Boterum 100 millia coronatorum
iuxta alios 100 millia librarum sterlingorum

In Italia Officia hæc venalia

Officium Pœnitentiarij aureorum	2900.
Scriptorum Apostolicorum	1700.
Scrutatorum Apostolicorum	1300
Cubiculariorum Aplicorum	9000.
Secretarij Apostolici	800
Guanizzarij	1.700.
Piombo — —	1900
Equitis S. Petri — .	1500.
Equitis S. Pauli	1600.
Equitis del Giglio	500.
Equitis in Gy	500
Equitis Lauretani	500.
Archivi Officij .	2200
Portioni — —	800
Presidij — —	6000

Salis venditura Romæ quotannis ad rationem refert 8690 Coronatos

Tributum frumentarium 21333 coronatos
Possessorum magisterium 500 coronatos
Sedes Apostolica ex orbis suis Provincijs
et ditionibus annuatim percipit decies
octies centena millia coronatorum.
Reditus ex re molitoria, Mantuæ præstant
36000 coronatorum aureorum.
Iura piscationis Mantuæ constant
3000 coronatis aureis.
Reditus Principis Parmensis majores
sunt quam 400 millium ducatorum.
Respublica Venetorum percipit quotannis
ex omnibus Statibus tempore pacis 2.
milliones aureorum.
Ex Urbibus quas in Italiæ continente
possidet, octingenta coronatorum millia.
Venetiarum civitas, a diversis porto=
rijs et vectigalibus percipit 70 millia
coronatorum.
Ex vino aureorum 80 millia
Ex oleo 6 millia. Ex mercium portorijs
100 millia
Ex aliatione mercium 40 millia
Ex egressu mercium, 38 millia
Ex nitri portorio 20 millia

Ex carne 30 millia. Ex fructib; 60 milli
Ex lignis 8. millia. Ex molendinis 8 millia
Ex Urbe Patavini aureorum 140000
Ex Urbe Vincentina aur. 36000.
Ex Veronensi Districtu 90000.
Ex Brixiensi 100450.
Ex Bergamensi 60000.
Ex Foro Iuliensi 30000.
Ex Tarvisina Civitate 90000
Ex Dalmatia 10000
Ex ipsa Urbe Venetiarum 39 4000
Pro Serico qd conficit, singulis annis
500 millia Coronatorum
Ex Insula Florentina ultra millionem aur
Redditus Ducis Sabaudiae ad 500 aur. milli.
Vectigal salis 50000
Telonium Susae 24000.
Vectigal mercium Exterarum 18000
In Aulam Ducis 60000.
In Ducis Conjugem 20000.
In Triremes 22000 In Donativa 12000
Summa impensarum 380000 aureorum milli
Redditus Germaniae 300000 Imperiali
Elector Palatinus Rheni percipit
400000 imperialium.

Archiepp̄ Moguntiae 90000 Imperialium
Archiepp̄ Trevirensis 60000 Imperial.
Marchio Badensis 40000 Imper.
Archiepp̄ Coloniensis 120 millia imper.
Princeps Bavariae, decem centena millia
talerorum ex suo statu percipit.
Episcopus Passaviensis, 40000 imperialium
Archiepp̄ Saltzburgensis 200000 Imperialium
Elector Saxoniae ex suo dominio quot
annis decies centena millia imperialium
Princeps Brunsuicensis 30000 imperialium
Duces Luneburgici 300 millia imperialium
Archiepp̄ Bremensis 60000 imperialium
Princeps Mechlemburg 20000 imperialium
Elector Brandeburg. decies cent. millia coron.
Episcopus Virtsburgensis 300000 talerorum
Epp̄s Bambergensis 60000 imperialium
Archidux Austriae 5 milliones quotannis
Rex Hungariae 224 millia aureorum.
Austria singulis annis Archiduci red-
ditus praestat 533334 imperialium
Redditus Regis Daniae, ex suis ejus
ditionibus vectigalibus, Bonis Ecclesiasticis
proveniunt ad summam 600 millium ~~coronatorum~~ imperialium

a singulis navibus Sundam transeuntibus
percipit 4 imperiales Una die transeunt
naves 200. 400 aliquando 600, pro vectigali
daurorum a singulis, imperialibus colligit
summa 50 millium.
Redditus Poloniae affirmant esse 600000
Coronatorum Italicorum
Cracoviae Palatinatus abundat auro
argento, plumbo, cupro, ferro, marmore
alabastro Salisfodinis
Suecia ex solo aere, quod aliquibus vel tribus
eruitur fodinis 30 millia talerorum percipit
Redditus Moscoviae, iuxta aliquos
22 milliones.
Nullus reperiri potest Principatus simili nu-
morum copia ditior quam Tartaria
Turca quotannis 8 aureorum milliones
exigit ex quibus 6 erogantur duo reservantur.
Praeterea exigere Imperator solet
160 millia aureorum ex tributis et pen-
sionibus diversorum Principum.
Constantinopoli, incredibilis auri
et argenti vis ex spoliis tot Regno-
rum coacervata custoditur.
Persiae Monarchae aliqui 3 milliones
aliqui quinque annumerant.

China inter oes mundi Regiones ditissima
Redditus Regis Chinae assimuz ad 26 million: auri
in annum. Ex ipso salis vectigali, quotannis
Rex 24 millia coronatorum accipit.
In Provincia Peguia Rex duos milliones
240000 subditorum habet
Ex Provincia Canton 3 milliones 600000 annum.
Ex Olam 2, milliones 200 quadrag. millia
Ex Cinsay 3 milliones 1300 et 45 millia
Ex Susan 2 milliones 50000
Ex Tolancia ubi Rex suam Sedem habet
6 milliones 8010 millia.
Ex Cansay 2 milliones 13000 et 5 millia
Ex Oquiam 3 milliones 800 millia
Ex Aucheo 2 milliones 840000
Ex Hunan 1 millionem 200000
Ex Xanton 1. millione 944000 millia
Ex Quicheu 2 milliones, 34000
Ex Chequeam 2 milliones 244000
Ex Pancij quod est minima ex 15 Insulis
1 millio 662000 et 500 Tantus hominum
numerus Regi Chinae tributa solvit
Rex Japoniae ex sola oryza, 2 milliones
percipit, exceptis alijs muneribus quae
reliqui Reges et publici Praefecti offer
re tenentur.

Hollandiae Idem inscripsit Author.

Belgium orbis annulus est
hujusq annuli unio Hollandia est.
Belgium mundi oculus est
hujusq oculi pupilla Hollandia est
Belgium orbis nemus est
hujusq nemoris cedrus Hollandia est.
Belgium orbis gaudii et theatrum est
Hujusq theatri delicia Hollandia est
Belgium orbis caelum est
Hujusq caeli sol Hollandia est
Belgium orbis Regina est
hujusq Reginae corona Hollandia est.

Ex Erasmo Rotterodami

Valedictio

in Imagine B. V. Mariae quam Seren. Joannes 3. Rex Poloniae suae unicae Filiae, Teresiae Kunegundae dedit dum illam ad suum Sponsum Serenum Bavariae Principem Varsavia expediret

1 9bris 1694.

Ergo felici meo nata gressu
De domo jam cari Patris, et moeris
De sinu Fratrum Patriaq charos
Linque penates.

Sit viæ Sidus Socrus, Polorum
Rector, et terræ, manus illa faustum
Præbeat ductum, Superum beatos
Quæ regit axes.

Saucium Jesu latus innocentis
Te cavernoso capiat recessu
Te Redemptoris foveant sanata
Vulnera Christi.

Mater et Virgo tibi cum Patrono
Adsit ancili, tueatur umbo
Te Marianus, solidet Paternum
Ægide scutum.

Perge securum, præeant fideles
Angeli gressum, simul insequantur
Faustitas et pax, faciantque tuto
currere calle.

Integrum Divos Lechiæ Patronos
Quos colit Regnum quibus et reclinis
Nostra se totam domus obsequenti
vertice subdit.

Hi Deum pro te pariter precentur
Donet ex illis tibi quas Sacratum
Gratias flamen solet e benignæ
Spargere dextra.

Prole sis felix, habeas amatos
Filios; nostros videas nepotes
Hoc vovet maerens Genitor precanti
Corde Joannes.

Idem polonice

Iuże gdzie niesie fortuna cię twoja
Z domu Rodzicow Jedynaczko moja
I z domu braci za oyczyste progi
bierz się do drogi.

Niech cię ten w swoim przekonsilium
Prawa, naturze niebu, ziemi morzu
Wszechmocna ręka, w zięwszy miłosierdziem
wiedzie szczęśliwie.

Niewinny Jezus, dla nas krzyżowany
Niechay cię weźmie w swe otwarte rany
I niechay strzeże zasłania y zbroi
z dobroci swoiey

Panna y Matka za wiecznym przymierzem
Niechay cię składa niebieskim puklerzem
I twą Cyingoty, na kazdy godzinę
zmacnia Janinę.

Spiesz niech ci drogę bespieczną torui
Za tobą oraz wiernie postępuią
Ktorym cię dało w moc zrządzenie Boże
Anjeli Stroże

I ktorym w Polszcze chwała wiekuista
I w ktorych dom nasz opiece korzysta
Niechay cię strzegą Patronowie święci
Życzę z mey chęci

Za ich modlitwą, prozbą y przyczyną
Wszelkie cię niechay przeciwności miną
A Bog obfite szczęścia, łaski, dary
zleie bez miary

Błogosławienstwo, co go w Orkach w Synu
Udziela Niebo, miey w tamtych krainach
Życzę pociechy, z mych wnukow z mych dzieci
Oćiec Ian trzeci.

Composuit P. Bartochowski

Responsum Illmi Donhoff Episcopi
Premisliensis, Cancellarij Regni ad datas
Panegyres a Societate cum Cathedram
ingrederetur.

Si ad mensuram affectus mei, erga dilec=
tissimam, et in Minima Maximam Socie=
tatem JESU, respondere vobis vellem PP.
Rndissimi, cor mihi in linguam evocandum
esset, aut lingua subsidiucendum.
Nullus enim felicius perorat, quam cor ora=
tor, nec disertior ulla linguarum, quam
amoris: corde et amore loquor, ego ad
vos, quem ab infantilibus propè annis
stricte tovistis et honestissimis litera=
rum studijs, Magistri orbis, in Polonia
et Roma instituistis. Athenis non usus
alijs, doctissimae Societatis Jesu Palladi,
secundum Deum debeo, id quod sum
et quod in Episcopum usque creverim,
irrigatio vestra fecit. Hoc quod in
me celebratis, vestrum est. Sudores
vestri, in gemmas infulae meae concre=
verunt; calami vestri, ad Regni calamum
et aquilas provexerunt. Pia ad Deum
vota, et singularis in me affectus vester
Ecclesiae Patriaeque me contulerunt.
Ergo dum me ex toto vestrum habetis

ita de grati animi mei, ita de debitæ venerationis officio, laborum vestrorum circa me supponite, me nihil in vita magis curaturum, quam ne ad horrendum illud, et generoso pectori incongruum deveniam exprobrationis genus: Ingratum nihil terra deterius feret. Habebitis semper eum Religioni vestræ propitium, cui ut talis esset dedistis. Redibunt semper flumina gratiarum ad fontem caputque suum, unde promanarunt, et sive Paternitates vestræ Reverendissimæ Episcopum desideraverant sive Ministrum Status Cancellarium, ejusque opem ad vota vestra experiemini, Cæsarem ex utroque. Interim dum ego, educationis vestræ, et geminæ liberalis professionis affectus in hac publica Nobilissimorum virorum corona profuse testem præbeo, fio, vos apud Supremum Judicem mei esse ne dedignemini, pro bona administratione Pastoralis Officij, cui tremendis Sacrificijs, advocati!

Litera B. Stanislai Kostka Vienna ad Ernestu
Perillustris ac Magnifice Dne Dne ac amice observandissime
Plurima Sit Salus. M. Dllra ego jam beneficio Dei optimi Maximi et orationibus Matris Dei Virginis intercedentibus Sanus Mediumiter Confeci. Jesus meus et Mater mea plures mihi Cruces Socias in Via dederunt. In proxima Via Vienna assecuti me aulici mei duo quibus ego Cognitis ad proximam me Sylvam recepi et sic eorum impetum elusi. Superatis Multis montibus et Sylvis circa meridiem dum pane refectus fessas Vires adlimpidissimum fontem ecce sonitus equi, assurgo equitante circumspicio, et ecce Paulus Frater equus spumat vultusq fratris Sole ardentior, hic ego in quanto fuerim terrore quid putas mi Erneste! Cumq mihi modus fuga ejus impetu ereptus fuerit, Steti resumpto animo, propius ad equitem accedo eleemosynam Supplex peregrinus rogo, inquirit ille fratrem describit habitum Corporis, Staturam, Vultum ait mihi Simillimum fuisse. Respondi prima luce eum hac transisse. Ipse Nihil moratus Concitato Calcaribus equo Mihi Nummo dejecto, Viam Acceleravit Sanctissima Virgini Maria Matri mea gratiis Solutis ut insequentem Vitarem ad proximam me Specum recepi in ea tantisper Commoratus repetii iter.

Accipe et aliud Malum. et quibus me crucibus JESUS meus donat uel hinc disce et lauda mecum eundem. In urbibus et pagis Conciliarat Frater pecunia Vigilas ad portam, qui profugum fratrem Notarent examinarent interciperent; Sufficiens descriptio eis omnibus data. His cum angor euellit ex ordine Societatis JESU Vienna Dilingam ex Majorum Nutu pergit, ab hac agnitus explico Causam Viæ, Mutati habitus, fratris insequentis vices quas intellexi in portis oppidorum enarro. Quare at eo assumptus primas et secundas Vigilias elusi in Curru. Dilingam Me vedisset, nisi Animum meum nescire et pati pro JESU meo in Viâ Cupiens contradixisset. Tandem superatis tot malis Dilingam perveni, ubi a Patribus Societatis amantissime acceptus, ibidemque R.P. Provinciali præsentatus, a quo spem desideratæ admissionis obtinui. Mi Erneste si scires quantis animi gaudiis gestio inter Cacabos et Scopas Cælum Mihi est. Rogo te ubi præsentem Epistolam acceperis ora, ut me pluribus affligentibus Crucibus JESUS meus dignetur amare, et inter Sanctos Suos servos peccatorem servulum habere. Et tu mi Erneste sis Constans in tua Sancta Vocatione ego ad limina Apostolorum Non obliviscar tui. Perillustris ac M. Dominationis Vestræ amicus et servus

Dilingæ 20 Januarii 1568. Stanislaus Kostka.

P.S. Nuper festinantius accinctus ad illam descenderam adaram Nostram Sanctæ Barbaræ Vale dicturus ei brevibus precibus Cilicium et disciplinas quam de domo extuleram Mecum Manibusq prensabam reposui ad dexteram partem aræ in Angulo et oblitus Sum. Mi Erneste saluta a me illum Cubicularium Meum qui Arcanorum Nostrorum Conscius est jube ut inquirat, utatur eis et oret pro me.

Ultima Supplex instantia
Do assesorskich Ultimæ instantiæ Sądow
Przeciw Kryminałom Toruńskim
od Kollegium Toruńskiego przez X. Kazimierza Wieruszewskiego Soc. JESU oreptublice umiszona 31 8bris 1724 podczas Seymu. przy assystencyi Im. Kanclerzowi z Biskupow y Senatorow czo Posłow.
Jaśnie Wielmożny Mci Panie Kanclerzu Jaśnie Oświeceni Jaśnie Wielmożni Miłościwi Dobrodz.
Kiedy Inkwizycye Toruńskiey Niezbożnosci się oddane, kiedy Criminales pana Zełożyśmy Patrocinis ewinkcowane, gdy honor Boski, Matki iego Nayświętszey SS. Patronow Polskich y Nieba całego magnis clamantibus ad ultricem Vindictam iest złożony stawam y ia Sacra persona pro Sacro argumento in Sacrario S. Sprawiedliwosci J.O. Dobrodzieiow naszych miłosciwych niepretenduiz Dnia

Causa patrocinari, bo tey sluzy tuto fulcitur olimpo
ale akym mogł crudum lenire efflendo dolorem. Stawa
ią przy mnie lachrymis per ora disertis. Wołaią
Justitiam Justitia Justitia Wołaią y Zebrzą Res Catholi
ca po całym chrześcianstwie Res politica po Wszystkiey
Europie. Res Catholica et Politica w tym królestwie u Szcze
kro'a Pana ktoremu Wiara Katolika Korong dała. u
Przeswiętnego Senatu o ktorym prawdziwe to elogium
Senatores in Polonia ii sunt, qui Romae Cardinales,
Rei Sacrae Status et Politicae. Posperiny Wołaią y że
brzą u Nayiaśnieyszey Rzeczypospolitey w ktorey serca
głęboko radicatum Urbana Oraculum. Domini
Poloni tamdiu liberi, quamdiu vere orthodoxi Ubi
enim Spiritus Domini, et libertas. Wszak Weyrza
wszy po całey Europie krolestwach Florentissima
olim Respublica in absoluta Dominationis Mo
narchias et Monarchiarum Onera s lectarij suffragio decesserunt.
Liprig. Zebrze naprzod Res Catholica sprawiedliwo
ści S. Miłosierni Dobrodziecie. Uszanowanie Oyca
Cultus Duliae S. Obrazow certissimus to dogma
artykuł to prawdziwey Wiary naszey. bo in Ori
ente od Zenonow Leonow Izauryków y innych
Iconomachow Cesarzow niezliczonych męczen
ników krwią abunde wyprobowany. Artykuł
Wiary bo millionami Cudow od Boga potwierdzo
ny. Nie wspominam innych w tym Przeswietnym

xięstwie Mazowieckim przeztę Wafrę Wisłę Ja-
cek I pod Ujfrogrodem kamienna Statua NMatki Su-
chanoga przeniost z tym artykułem Wiary super
elementa elevatus, ato iako rzemy, aby był to Pol-
skie ancile od Tatarskiey uchronit zelzywosci.
Matko Boga Moiego, Na Tatarskie w Toruniu Na-
padłas Pogaństwo, oto cię bezbożni depcą rąbią
na publicznym stosie iak złoczyńcę palą oto cię nay-
niewinnieysza y Nayczystsza Panno z Polskiego Mie-
sta Wyświecaią Czyli kłamał któremu rzekłeś Mar-
cinellowi et cur me non vocas Reginam Poloniae Czy-
li się tu twoia prawdzi Prophetia Ecce enim ex hoc
beatam me dicent omnes generationes otoś w Pol-
skim poddanstwie ludibrium otoś u Torunczanow
przez Pogańską sobotkę każących iuż nie regina
Poloniae ale impiissimo et Plebeio dehonestamento
Dzieweczka na stos potępiona oto cię blasphemi lito-
gostawią. Ratuy się Krolewska Pani gdzież Papistowie po-
wiadaią zeich nat melz O paszczęki! O głosy! O języki
niepogańskie nieludzkie niebestyalskie. Nie Pogańskie
bo Machomet w Alkoranie tę Wielkiego Proroka
Matkę, y Niepokalanie poczętą pisze, nie lży. nie ludz-
kie naygrubsi których tylko lumen Naturae nie
ewangelii scintillabat, przeciw swoim Bałecznym
Dianom ob Virginitatis Reverentiam excessivo ho-
nore grzeszyli. Nie bestyalskie bo pies na świętnego
Pana nie tak się rzuci prędko błyskoczy, furorem

w nim kamie, prędzey na o. Zaprzanego Mendyka Sięże
ka. Miłosciwi Dobrodzieie Niechay tu accensum ignem
accendere, bo serca goreią Panskie altamente perennat
dawne y zawsze swieże zielonych lat w Kongregacyach
Iuramentum. Nec permissurum ut amicis subditis
Aliquid contra eum honorem agatur. Sodales ejus Mariani
Toruńczanie Wasi to poddani. Toruńczanie Wasi Mu
nicipes, Wasi liberti, et improbissima licentia Liber
tini. Niech każdy ad veraces Conscientiae pia tabulas
apelluie, ieżeli in rebus dubiis in angustiis Mariam
invocando, pomocy nie odbierał. iakże mowic bę
dziemy w godzinę smierci sub tuum praesidium Con
fugimus, ieżeli honor iey od nas obrony mieć nie
będzie. Artykuł Wiary weneracya obrazow SS. Po
Cudownych Mieyscach gdy ie oczom pobożnym otwiera
ią obsessa daemoniis Corpora krzyczą ciał ludzkich
Uciekaią czuiąc przy nich praesentem Divum potentiam
Smielsze Toruńskie czartem opętane dusze oto iena
sztuki siekaią rozdzieraią, przyznać muszę plus
potest Daemon in homine contra Deum quam in ipso
bo Diabeł disputuiąc z S. Michałem de Moysi Corpo
re Non est ausus inferre judicium Blasphemiae, a zaś
nie swiętszy Bog, nie swiętsza Boska Matka niżeli
umarłego Moyżesza Ciało. Czym Swięte obrazy Winni
Gimnazisty nie łapały do szkoł nie prowadziły za
prowadzić nie kazały Miłosciwi Dobrodzieie oczy
wisteto documentów Biesowskiey Pogańskiey Toruńcza
now.

złosci Zesamą Religią Katolicką Zhanbic Zelzyć y Zpro
fanowac chcieli, iakoż Zhanbili Zelzyli Zprofanowali
Citedy S. Reges z Bogiem krolujący Coram Majestate
Sędziego, u tych ktorzy im [nadzieia w Bogu] correges
będą et cohæredes gloriæ, uproszą o sprawiedliwość
Prosi Bog Ukrzyżowany y odięty przez Toruńczanow
Wyciągarczykę porzągitej justitiam Sublevate judicio
Woła Bog Ukrzyżowany super Numerum Vulnerum
addiderunt. Złość Żydowska Na Kalwaryi iuż nad
Ukrzyżowanym samiem przestała. Slepa Longinow To
ruńskich Zapalczywość nad tym się pastwiła ktorego
zelzywość y Mały nierozumne czuły. Redundat na Bo
ga, na Matkę iego na Swiętych ta ignominia ktorą
Zuchwali Toruńczanie Obrazom ich bezbożnie Uczy
nili. Wszak Prorokowi tylko niedobry Saul Starego pła
szcza sztukę udarł a Wutracie Krolestwa karę od
niosł. scidit Dominus Regnum Israel a te hodie a
przecię plus est statuam Cæsaris quam vestem lato
aspersisse. Velleis Wszak terrena majestates læsæ ho
noris Crimen Wobrazach swoich Windykuią. Coży
czynili Z Katolikami a Catholici Principes Za swoich
Portretow od Katolikow Uiolacyą Co czynią swiątobli
wie Orthodoxi Reges etiam Umbræ regum timen
da honoranda ipsi Wszaky Wwoysku Cesarskim u nie
ra. czyi obraz in infami ligno prostituit. Scientis
Celebrandus Dawid przeszły Krol Francuski Ui
uente Nostra Memoria na Genueńskie Miasto

Trzemaście tysięcy Bomb wyrzucie kazał y drzyciego Cy
sci in abominationem desolationis zbombardował za to
tylko że licentiosa plebs herby iego zhańbiła błotem.
Lub tylko Francuskie lilie terrena Majestatis są zna
kami, obrazy S. aetherea Majestatis są charaktery. Sta
wa tedy res Catholica, ucieka się ad asylum sądu tego
Nadgradza Bóg Millionami Cudów obrazowi Częstocho
wskiemu, że Pogańską dwa razy cięty ręką. Niech nad
grodzi Toruń Matce Boskiey honor restitutione kościo
ła, ktorego ad Blasphemias abutitur, Niech nadgrodzi
świętym restitutione świątnie, które porządnie im
Panom swoim Katolikom pozydzierali. Że zas beneficium
est latronis non pœna, si ablata tantum restituat,
Niech nadgrodzi Toruń Universa rei Catho
lica per extinctionem publici exercitii Sekty swo
iey, Niech nadgrodzi per exitium Predykantów, kto
rych! Sztadki y łzy katolickie karmić y odziewać
muszą. Niech nadgrodzi przez to aby ta Sekta sen
tiat se servam non liberam non Dominam. a da Bóg
że te sfelle oswiecone ślepe ich oczy venient in agni
tionem Veri luminis, gdyż ethnici et Judaei ad
fidem invitandi. Haeretici erat cogendi S. Aug: w tym
punkcie onym misereri et conivere est mactare est perdere.

Że trzeże sprawiedliwości res politica. Miłosierdzi
Dobrodzieie wszelkie Magistraty powinny będź
forma gregis Candelabra lucentia Sal populi

ut sapiat, idea pacis ut conformiter vivat Magi
strat Toruński deformatio gregis Caci et Duces
Cacorum, Magistrat Toruńs infatuatio populi
turbida Babylon tumultow Causa Principalis et
Causa omnium Nequissimorum Causatorum in
Sinopsi mowię, przed tumultem na dwie godziny
zamknąć kazali Bramy Mieyskie y kramy przed
tumultem kule y prochy rozdawali, przed tumul
tem kwatery pod kommendor. Rayców zostaiące
pod strofem 50 talerow cum armis oszyli y to
w kwaterach samych tylko Heretyków niekatoli
ków mieli, toc ów na obronę Katolikom Iezui
tomy studentom w tumulcie do strzelania na
Collegium na szyow Szlacheckich studentów
z Xsięży swoich animowali, po tumulcie wino
Waycow niemali. Prezydent erectus pessi
mis gloriosus cum criminali injuria takie się
tych et prima gloria Sędow z tego się chwalił y
chlubił, że z tey matni kieszenią dymis z maią
głosie tam execrabile facinus zakazywali
głoszących y tyskających więzili palenie
obrazów kommentem Jezuickim rozpisali y ga
ta swoie (iako sekretarz ich tu w Warszawie) in
wadyowali Sług Mieyskich Widemajera Sekre
tarza iako executrices nefandi Consilii sui manu
ad Corporales inquisitiones Commissoriali De

creto destynowanych Wola JKMci ad statuitionem
rozkazanych sumiestawili, to cpallet reus Magi
stratus ne euidentiore Criminum Complicitate Con
uincatur. Z tego tedy wszystkiego pociągamich ad
Culpam et pœnas. Jezeli bowiem u Augustyna S. et in
omni foro qui desinit obuiare cum potest, Consentit
Jezeli u Iustiniana par est delinquere et delin
quentes nie prohibere. Jezeli u Salwiana prawie de
jure Gentium ille cujus Manu est ut phibeat jubet
agi, si non prohibet admitti. Niech że Chryzostom
S. to do Ciebie Magistracie Torunski, co do Senatu
Antiocheńskiego Mowi y konwinkuie apud Prohibezzi
swawolna pars gminu w tym miescie Theodozy
usza statuę ad ludibrio zprofanowali ciągnęło
na nich Woysko y nieubłagany gniew Cesarski lę
kali się niewinni et non Complices. Rewiuycia
pat dyssymuluiący w takich szkodach Senat ora
de S. karnodziele Chryzostoma prosi onich adto
lerantiam pœnarum tylko mogł et ad patientiam
Christianam animowae takmowi do Senatu
excetacionis paucorum fuit, accusatio in omnes
fertur, ob hoc ipsa fer pœnas et ultima luedup
plicia quod non adduisti, quod ad prohibuisti qd
insanientes non retinuisti quod pericula non su
biisti pro Salute Imperatoris, particeps non fu
isti facinorum, jako Magistrat powiada Torunski

nie nachodzili Statuas S. y obrazow nie palili (lau to hoc et boni accipio Sed necqua fiebant impediisti hoc Uero jam dignum accusari Co z mowie gdy sie na tumult zawołali gdy kuley prochy rozdawali do aggressyi Animowali hoc Uero jam dignum Condemnari. Upadaią tu do nog Miłosciwych Dobrodziejow w Heretyckim iarzmie ięczący Torunscy katolicy Ubogi Katolik bogłowne bogatemu rowne kupcowi Lutrowi daie Katolik Sububrac y Zenie się bez Woli Prezydenta niemoże a oszto Za assistencyą Parochi, gdy się Zeni beztey Woli Więzienia y szroty Wielkie cierpi nie iest zeto Angelski Papatus. Katolik Sługa w Swięta Matki Bożey Mszy słuchac niemoże, przeboz u Zydzi iego nie Zabraniaia. Nayspośniey Ciemi pracami y publicznemi bywa w te swięta narzucony. Wam Panowie Tatarowie do Bajeranow Wolnosc maią. Conversorum ad Fidem Catholicam Kamienice Kondiszkunią Miłosciwi Dobrodzieje prawdziwym a ondynem pod Angielskiemi prawami nie Polskiemi. Torunsciedzy Niepodobna Niezdnosnych aggrawacyi na fortunie nakonorzetul wraiowac, Nowem rzeky ani w Krolewcu w Hollandii kosciół Rzymski ani w Konstantynopolu kosciół Grecki tey nie cierpi Tyranii, iako Sub Rege orthodoxo Sub Fide Catholica regnante cierpią katolicy w Toruniu Miescie Pruskim Zacżym te Viva Christi Membra nonarida et rescissa ci Fratres Christi te za

wsze posłuszne dzieci ci fideles Subditi, do postronnych poten
cyi nigdy nie zaglądaiący z płaczem votaią ad Vicariam Dei
potestatem do miłosiernych Oycow swoich, do Panow dobro
tliwych swoich orphanorum Sitis adjutores. Supplikuią
pusillus grex christi Zakonni ludzie tyle aggressiami
Toruńskiemi zdezelowani Sub alas miłosiernych Panow
od tych accipitrow uciekaią. Supplikuią kościoły y ołtar
tarze, ktore u nich umnieią. Zyczą w respekcie niż Toruń
skie karczmy z płaczem o securitatem dalszą zebrzą,
ktora bydz niemoże skuteczniey. Za iako gdy totius Ma
gistratus prerogativa caław wszytkie subsellia et publica
officia na katolickie osoby będą przeniesione. Maią
katolicy iuż Divorum Regum rescripta Zygmunta
y Władysława y maią konstytucyą 1638 żeadne dicta
zem Magistratum pod winą dziesiątka tysięcy złotych
powinni bydz przypuszczeni y te prawa in contemptu
et in volumine legum tylko butwieią. Gdy teraz do tna
mey tey przyidzie czekuią miłosierni dobrodzieie
nonest praesentis flagitii pena anteactorum decreto
rum in reum executio, trzeba tego węza na głowę
zetrzec Moab sit servus Israeli gdy rebellis. Zebrze
justitiam res catholica et Politica krolestwa tego, Mi
łosierni Dobrodzieie bez konstytucyi y woli całey Rzeczy
pospolitey y Jezuici y nikt Akademii erygowac nie
może y nieważy się. Toruń civitas dura cervicis
ob contemptum et audaciam Rupella Polska, Panow

ućiasnich. ania się ozumi Akademię otworzyli nay
'adosčitszych z Berlina Hamburga Lipska et ex ma
'aterratinibus Scholiregow y Scholarow Zaciągaią
zco Dayskrutniey boli Catholica Corie onyonpłacą. De
rument przez to cierpi Wiara S. bo tym Kanałem
nawszystkie Pruskie miasta tacluciej wpływa
w Herezyarosać. bo extra Requitia Armamentario
rawzłosliwi Wychodzą hostes katolickiey Religii iako
z tumultuiącego w Zyću Gimnazistowie Herezyta mi
się będąc Znayduią Detryment cierpi Wiara S.
bo in hac Schola pestilentia nascuntur pestes pro
... Katolikow Zarażaiące v teraz actu liczniu
katolikow do swoich kacek namowili et actu ich
Ora Decreta konserwuią. Detryment cierpią et
leges. Ktorzie przeciw Konstytucyom tachorstdis
na Zamącenie Securitatis publicae y napsowanie
... przez ... otworzyła bosię tulleża futuri ci
... apetimis ut studiose maliniit ... bosię
... ut eo Patriam velint iako im burzliwa cudzo
ziemskich Ministellow Zaiadłosc maiowac in rasis
tabulis Zuchta. Otworzyli y Drukarnią bez
Konsensu ... Drukarnią officinam Blasphemi
arum przeciw Niebu et Ora Maiestates in terris
adorandas, iako paszkwile tu czytane authenticum
documentum. Drukarnia perpetuum Archiwum te
... ekspidiciu. mutumos et in lustra Vocale to

niemą paszczęką futuris Saeculis ovigdy blaterare nie przestana. Ediaentia tedi rei Catholicae sacrosancta też Heronu statuta pretenduią akznie miłosciam Dobrodzieie Gymnasium in Anathema ostliniowali demoliowaé Drukarnią Całe Zniesc Surowym Dekretem ro zkazali. Że żas impius Cuminfundum venerit contemnit osobliwie Torunscy Heretycy, tylko ią od Katolikow tolerati Nullius iuris tolerantes tiię praeiudicata liczemy że Dekreta S.K.Mci tylko ut acti vam ut passiva supplikuiemy miłosciam Dobrodzieia otaką iandientowo exekucyą, ktorakęy honorem D. Ei hono rem iudicati honorem S.O. ędzia verdilacyique semper stiget instantanee utrzymała Mogłbym ta prosimy mea ce powiedziec aleśmy Braci Moich Heretycka Badaneręką teimsecharacteres cleria pro nomine D. Ei Ucontumeliampati. Peras crimi nales Niewspominam Clericus Sanguinem w sitio Przyznawsię ultimarie muszę. Żemi postronne ter riculamenta Niebespieczne konsequencye ludzkiem skie implikacye a severiore stylo usta zamykały ale nie in szego niesą tylko tumultaria parti spar gamenta non solidi opinio periculi Wiemi którzy ani Dobrodzieie Quietate i Kazimierz Patron Polski od Torunczanow spalony zeby niemogł Królestwa swego Królewic positkowae iako litewskie Woyska positkował Wiecie Quietate S. Stanisław Kostka od Torunczanow nad rzeki posszarpany zeby gdyś nie

świeci podaerężei niemogł iako podał pod chłcimem przeciw całey potencyi Ottomańskiey Życie Życie Mat-
ka luboć od Toruńczanow porąbane y spalona ie
caelipridem Calo etterra ruibent asprecibus Ma
ria od. in tentatiet (Berdycz) utrzymana, ave fero leppo utrzy
ma swa korone. Tylko strzeże nakoniec y prosiegą
(?) Dominus in Ajus Conspectu. to facite ...
etiam etjudicia sublevate in opibus et erit pax
in (?) nibus vestris (?)mus fugabit decem mille

Anno 1716 Moriens Jaroslaviae ad (?) Ss...
(?) quendam apothecaris vidit quasi in extasi veni
entem ... patrem cum oibus Sancti Nrae societatis ad refecto
rium sedit... Pater in loco Rectoris ... ... exoppo
sito B. Kostka ascendit Cathedram et legit Polonica
Pamiętaka ... in hunc sensum Dicitur Culpat Brzeski
quia ille Coronas et orationes (?) ... (?) injunctas
non absoluit (?) poenitentias. ipsam vero paenitentiam
idem Frater intelligere nullatenus potuit Nar
ravit hanc visionem ante morte etiam (?) sente
ipso P. Brzeski qui tunc fuit in Sto Anno.
X. Wolskiemu Kazimierzowi pokazał się po śmierci
X. Wąsowski mowiąc ... Nakarku barzo
ciężko.
X. Sowieckiemu pokazał się zmarły X. Wojciech
Niaskowski prosząco suffragia przydając że
nas Jezuitow w czyscu 500 było ale na wczora
przybył X. Zakrzewski ktory w Brzeziu umarł Nar

rauit na X. Towski y do Lublina od nie niektoł

Uenit Nuntius Brzasta de morte P. Jasczewski:

Wskali że idącemu Woroy przez Kurytarz gorący S. Kożec kiemu pokazał się zmarły X. Gradowski. Marwiecna kemory Scholastycznej dzeli. iam a teraz nie na kosz i

za Umarłych nasi Scholastyczni.

Post mortem Cardinalis Syxti Capucini facti a Clemen te XI. Scriptum Romæ in gratiam Pontificis

Mortuus est Sixtus dicendus Nomine sextus

Est desperato Mortua Barba throno.

Purpurei Patres Uestra reddite barba

Nam Nondum Barbam Papa futurus habet.

De Clemente eodem affirmo feme qui Multa fonitte bat et sæpius flebat. Promisit negauit et fleuit

Uerus Petri Succesor.

Post mortem ejus in Martio et electione Innocentii 13 in Majo scriptum.

Redditur in Maio quod Martius abstulit orbi

Ille parens Uitæ, mortis hic efficit.

In Provincia Litvana cuidam Nostro Scholastico ten tationes suffocationem patienti apparuit Xtus Dnus et jussit dicere Credo, du ad illa verba Venit et Car nis resurrectione et Uita æterna Amen Crededit illi Xtus Dnus Carnis resurrectionem perseverantia in docuerit te et Uita æterna Amen.

M. Lenkowicz extorta dimissione Mansit Posnaniæ in habitu Clericali cum ergo ab officiali cur w osanderetæ ordines y depone ret habitu Cultus peaty transfodit Se lanatus post annum de [illegible] desperavit [illegible] Rzeka [illegible] desperavit 1723

Descriptio aperitionis Portæ Sanctæ in Iubilæo Magno a Benedicto 13 Anno 1725. missa Romæ a P. Antonio Moriconi Penitentiario p[ro]nunc Vaticano S.J.

24 Decembris Anno 1724 Clauserat Basilicam S. Petri tota die hora 22. Instituta processione ab omnibus Religiosis Clero Prælati ex Palatio Vaticano Summus Pontifex autem sacras vestes induit iturus in processione tres Legatos instituit Cardinales ad excipiendos hospites ad Ecclesias Visitandas Nempe ad S. Paulum ad S. Mariam Majorem et in Laterano ubi etiam iidem Legati portas Sanctas aperuerunt induti Pontificiis Sacris Vestibus in Sacello Sixtino Palatii Vaticani ubi etiam Venerabile fuit expositum Summi Pontifice oratione inchoato Hymno Veni creator Spiritus processione procedentibus Cardinalibus Prælatis et Pœnitentiariis Ubi Venit ad portam S. Major Pœnitentiarius porrexit Summo Malleum argenteum quo ter portam S. percussit ad [illegible] cecinit Aperite Mihi portas Justitiæ R. chorus ingressus in eas Confitebor Dno. ad 2dum ictum Introibo in Domum tuam Dne R. chorus et adorabo ad templum S. tuum in timore tuo. ad 3dum Aperite portas quoniam nobiscum Deus R. C. qui fecit Virtutem in Israel. et tunc porta S. ruit et Cæmentarii expurgare illa Cæmenta Benignissime incipiunt Cujus limen pœnitentiarii Vaticani aqua benedicta laverunt et manutergiis terserunt. Induti vero dextera Crucem

ini palez ad Lesens accensis genuflexus intravit
Te Deum laudamus et Amus incepit in Basilica postea di
nati Praesti Clerus Religiosi tum populus oes huic et rogatio
lante eminen portam sanctam intra ipse mulieres. Petri adhuc
ii cum cultu pedum Amus quibus et demandata Custodia por
ta sancta. Horas Amus Conseravit plenum et ...sem
dari ... alicui ex Strenuis Culpa defensoribus Regi
bus. his factis leciant Amus cum Cardinalibus Vespe
ras.
In Electione Augusti Regis Conti Borbonius Gallus al
ter concurrens jussit pingi sole orientem cum Lexane
grammate Borbonio. Bonus orbi
Bonus est toti Princeps Borbonius orbi
Quomodo Lechet ibi Noxius esse potest.
Augustus Respondit quia Conti Anagramma Nocti
jussit pingi Luna occidente sole oriente cum L. Nocti
Augustus sol est sed Conti Luna diei
Iste praeest Nocti reddet at Medium
Te sol emoptamus Cuncti Noxultro fallebat
Et redeat pulsa Nocte serena dies
Imagi Symbolum ubi cor ardens alterum sequitur addidi
Te sequor affect quem Deus semper amavi
Qui nitet in medie pectore traxit amor
Sol oriens cui cor appetit R P Rectori Calisiensi
Karnko vic exoreris postquam vidi Phaebus magne
Teragem Cordis primus adoro meri.
Cor Sag Seraph Francisci
Stigmata dat Caelo Vulnera fecit amor.

v Quod tecorde geras cui credis despice pectus
    Quod reserat suavi vulnere telsis amor.
Si Cruci affigatur si igne comburatq semper a
mat qui vere amans est. S. Augustinus
Snakrzyż Wbity chociy Wpuł płomieni
kto szczerze kocha nigdy się nie zmieni
W. oddewotki Osadzonemu na obrazku Orzeły To
podpisane Spes fallit et alit
Nadzieia karmi czasem też y zdradzi
Lecz że gdy kogo od piersi odsadzi.
Innocentii 13 ex nne ejus Cronosticus et caba
lis ticus anni electionis 1721.
MIChaeL angeLVs ContI VIsItILe
CapVt eCCLesIa.
Cabalisticus purus ejusdem Anni.
Michael Angelus Conti Romanus PP. Creatur.
De eode qui die s Michaelis electus ubi eccle
sia in hymnodes. Michaele dicit
Angelus pacis Michael in ades Calestis no
stras Veniets
Ad superos sed sancta spes Ecclesia fundit
    Recipit expresse quem petit illa Patrem.
In Comitatu Tyrolensi Monialis S. Benedicti despera
ta a medicis tacta paralysi morte expectavit Monita a suo
Confessario Benedictino ut se S. Xaverio commendaret fecit id et
Abbatissa monasterii imagine S. Xaverii ter illā signavit sub
to surrexit et laudavit Deu. P. Miller ex Pro-Bohemia scri
psit cui nota monialis et monasteriu fuit id 1725.

Mowa Kardynała de Rohan do Krolewny Maryi Krola Stanisława Corki w Kosciele Strasburskim przed slubem miana 15 Augusti 1725. z Francuskiego przet. umadzone

Kiedy cię Widzę w tym Kosciele Nayiasnieysza Panno Zktory tu uczyniła Augustum Foedus ktore cię łączy z Naywiększym z krolow et amabilissimo inter Principes Adoro w tobie Divina Consilia, et admiror z pociechą lilias Dni ktoremi cię prowadzi providencya Boska na tron, na ktory podniesionaś iestes Tyś iestes Nayiasnieysza krolewno Domu przeswietnego anti quitate a foederibus ab illustribus officiis ktore Wieley liczie ktorych Dom Wasz dawał Polszcze successive napełniali Wielką chwałą. Iestes Corką Oycatego ktory w roznych przygodach Zycia agitatus bona et mala fortuna Zawsze sobie umiał conciliare honestum Virum heroem et Christianum Masz Matkę y Babkę Rozne ktore podobne ludycie y Męzony Herainom ktore pismo Wyraża zastuzyły sobie u wszystkich nabozenstwa y estymacyą przez roztropnosc ktora Bausse postepowała tylko Boiazni Panskiey. W twoiey zas osobie Widzie Się tylko szczesliwe Urodzenie y edukacya w tymienne Zacnemi przykładami mogły uformowac iak nay doskonaley. W tobie krolewno Dobroć wdzięcznosc y przyiemnosc ktore kochaią każdy do ciebie obligaiący Two ia aequitas cordis, ktorey nemo cepisset fallere ktore docipas ktore się etiam tecum ita Wydaie w tobie ta Modestia et nobilis simplicitas ktore tobie Są przyrodzone Nakoniec Corpore fastigium tantis Meritis smak w naboznosci oraz alligatio Veris Principibus religionis ktory animant twoie akcye y czyni Nor

ma

pr[illegible] [illegible]. Bdskna [illegible] Cnotami nay [illegible] Panno doktorey [illegible] prawa. [illegible] distingatregés aby do [illegible] principy ktorey nagłowie nosiegodney korone y [illegible] Vivis Suis. [illegible] [illegible] imperia [illegible] etc.

Mortuus Calissii P. Georgius Sengel 1727 [illegible] satis religiose jussit, ut post mortem sua libelli quos lucedonavit [illegible] pectori suo imponerentur et tabula stannea cum hac inscriptione Memor esto Dne Verbi tui inque Mihi spem fecisti Jaroslaviae Anno 1720. et. Vita brevis aeternitas immensa laboremus ergo [illegible] gloria Dei. Id Jaroslaviae illi contigerat anno ut supra dnica 5 post pasche in [illegible] audivit Verba ex [illegible] Crus meum in aeternu

Dominicus Banner Dominicanus Moriens [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] materia de auxiliis [illegible] vera rei, extre [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2.

Inscriptiones acutæ.

Quidam Italg. Clementi XI Urbinati scripsit Literas: PUP. PON. PUT. quod interpretatum Pro Urbe Parum. Pro Orbe Nihil. Pro Urbinate Totum.

Alter pinxit psittacum cum Inscriptione ab una parte: Papa, ab alia Gallo quod significat: psittacus.

Alter Innocentio 13. pinxit caput papaveris. ab una parte. inser. Papa ab alia Vere, quod significat Papa. vere

P. Pyzowski rogatus pro danda inscriptione ad Vitrum Cadarri jussit vitro incidi ab una parte vites, cum Inscrip: Vites. ab alia parte: rum poculorum cum inscript: Pocula. Legebatur: Vites pocula.

Quid melius? Zla zona an zona zla?
Kolegow napadl? an Napadl Kolegow
Odmierzyc an odmierzac

Inskrypcya Szklenice nadnie.

Czy do Wina Czy do piwa Ze Szklenicy popekiwa Ktorenis spoyrzy przetko zgadnie Czy dejsz czyli dusza nadnie.

Zdo Na Szklenicy Wielbład Mai z wody
Wielbład widzeli pie zepomaci wody
Zetez swe złotnie pie miekze ma u nadgrody
Zie Ioanni Nad Szklenicy Cyfraet nie ejus
Cyfra taceat quamuis sit Vox clamantis in illa
v. repositus fecit me multa valere. Ioannes.
v Cyfra Valet Valeat q div. v o quanti Cyfra
Valonis. v Ktuli cymenina nominalyssa
Bakałarzowi Żarankowi
Hic iacet Żaranek cui positus hic Kaganek
decuit atc requiescat in pace
v Krakowie u S Michała Na Banku
Tuleży Penidzki . Złackie Korony polskie
Zabity z Ptaka leżeta Niekoraki.
Z Grata Podstarz Gdanski Nobilitowany od Jana 3.
Ze Bacpouszta za królem Zdechł, muskon Myszaty
Stee sa nieśmiertelnie dzieła Pana Grata.
Cuida Nubenti post agra leone Vedelifex
Po szkodzie padakMadry nieprawd wszystkie
kiedy po skory wzialeś choragonkę idzie
Epitaphium
Hic jacet Henricus Rodericus v Fridericus
non bene nam memini tamen edit nomen in
Ckapzteinach Wojsława Brzeskiego Kujawskiego ienf.
napisał Zdziałyński Kaisztelan Brzeski Kujaws.

Primus Meta Canit Canibus cumin prata Secundus
Tertius est miles quartus Numerabit aratra.
Pierwszy Weirszami Spiewa Ii pola z hartygrugi
Trzeci iest Zolnierz Cwarty porachuie Pługi

Tydu f opie p tomu
Zirangli cu gente bonadat Ignes[illegible]
f gonu
Postulat [illegible] Meter origine [illegible]
f Eru
Ar deh[illegible] [illegible] tepidas attingere [illegible]
p Tmu.
Candit dat[illegible] [illegible] lates [illegible]
f [illegible]
Circumspectis miseratedlos [illegible] cremi
damnat
f[illegible] g o Zaczynac [illegible] od [illegible]
[illegible]

Specifikacia Klejnotow
w Monstrancÿ szczerozlotey S. Piotra
Kosciola Krakowskiego Soc: JEzu.
Ktorą szacują na dwa kroc sto tysięcy

Dyamenty.

w Melchisedechu z przodku y z tylu
dyamentow — — — 52.
w Oktangule wielkim koło melchisedecha.
dyamentow — — — 747.
w koło Oktangułu jest promieni dyamen.
towych 22 w ktorych jest dyamen: 955.
w oktangule z tylu dyamentow. 24
w Krzyżu dyamentowym na wierzchu
z postumencikiem dyamentow — 214
w Koronie dyamentow jest 524
w Krzyżu dyamentowym pod Koroną
jest dyamentow — — 37.
w rudze a capite ad calcem jest
dyamentow — — 475.
w trzesidłach nad Koroną dyam. 272
w trzesidłach pod koroną dyam. 819.
Summa dyamentow wszytkich
4140

Rubiny,

w Kolo Oktangułu promieni rubinowych 23. w nich rubinow 608.
w postumencie krzyza na wierzchu. 5.
w Koronie rubinow — - 74
w nodze a capite ad calcem. 209
w trzęsidłach nad Koroną rub. 46.
w trzęsidłach pod Koroną 305.

Summa rubinow 1247.

Ametysty.

w Oktangule ametystow wielkich. 4
w Krzyżu na wierzchu w tyle nieco mnieyszych — 18.

Summa ametystow. 22.

Chryzolity.

w trzęsidłach jest chryzolitow — 5.
z ktorych jeden jest wielkości orzecha włoskiego, inne laskowego.

Szmaragdy,

w Oktangule wielkich szmar: — 2.
w kole Oktangułu promieni szmarag. 16
w nich szmaragdow — — 219
w Koronie szmaragdow — 4
w krzyżu na wierzchu z tyłu szmar: 150
na nodze od wierzchu do dołu. 230
w krzesidłach nad koroną szmar: 50
w krzesidłach pod koroną szmar: 218.

Summa Szmar: wszyt. 873.

Szafiry,

Szafirow w Oktangule wielkich. 2.
Nadto zostaje do uprawienia szmel. z obrazkiem nawrocenia S. Pawła. do niego jest rubinow — 31.

Summa Kamieni wszystkich 6320

Perły,

w tylnym Oktangule perel wszystkich. 144

w Koronie perel — — 258.
na nodze od wierzchu do spodu z
dwiema uryjanskiemi wielkiemi jak
laskowe orzechy w konchach, perel. 531.
w trzesidlach nad korona — — 34
w trzesidlach pod korona y w gronach
winnych perel — — — 196.

Summa perel 1463.

Summa perel z kamien: 7783.

w złocie na monstrancią wyszło
czerwonych złotych — 2000
Iubilerowi od roboty zło. 6000.

Legatur citra scandalum.

Initium Evangelij secundu Lutheru.

In principio erat monachus, et monachus erat Lutherus, et Lutherus erat monachus, hoc erat in principio apud Lutherum. Omnia mala per Lutheru facta sunt, et sine illo factum nihil. In ipso erat perfidia, et perfidia erat pœna hominum, et luxuria in tenebris, et tenebræ eam non revelaverunt. Luxuriosus fuit homo missus a dæmone, cui nomen erat Melanchton: hic venit, ut testimonium perhiberet de Luthero, erat luxuria vera, quæ seducebat omnem monialem fugientem in hunc mundum. In mundo erat et mundus per ipsum deceptus est, et mundus eum suo malo cognovit. In Saxoniam venit, et Romani eum non receperunt. quot quot eum receperunt dedit eis potestatem filios diaboli fieri,

his qui ab Ecclesiâ recesserunt in nomine ejus, qui ex diabolo nati sunt, et ex monachis apostatæ facti sunt, et habitaverunt cum pellicibus, et vidimus ignominiam, quasi male geniti a patre plenum fallaciæ, et falsitatis

Hymnus.

Te Lutherum damnamus
Te hæreticum confitemur.
Te errorum Patrem
Omnis terra veneratur
Tibi omnes Catholici
Et illustres Potestates,
Tibi Clerici et Laici
Detestabili voce proclamant
Nequam, nequior, nequissimus
Blasphemus in Deum Sabaoth
Plena est omnis terra
Spectabilis infamiæ tuæ.
Te adulterinus Apostatarum chorus
Te Sectarium damnabilis numerus.

Te in communi diabolorum.
Maledictus laudat exercitus
Te per orbem terrarum
Sacra execratur Ecclesia.
Patrem immensae falsitatis.
Veneratum nunquam verum.
Et perversum dogmatum
Diabolicum quem exhalas spiritum
Tu dux impiae sectae es
Tu Patris mendaciorum filius.
Tu ad perdendum hominem
Non horruisti abijcere Augustini habitum
Tu destructo veritatis Sacramento
Aperuisti sequentibus portas inferi
Tu ad dexteram Luciferi sedes,
In barathro patris
Orco crederis, in judicium venturus
Nunc ergo si potes tuis famulis subveni
Quos dogmate seduxisti,
Aeterna faceos, damnatione.
tecum munerari.

Jam revoca populum Dei Luther
Et maledic opinioni tuae,
Et eripe eos quos traxisti ad inferni
Per singulos dies maledicimus tibi
Et damnamus legem tuam in saeculum saec.
Dignare Domine, omni die
Nos recta ejus custodire.
Miserere nostri Dne, miserere nostri
Fiat ira Tua super eos
Quoniam blasphemaverunt in Te
In Te Domine non speraverunt
Hinc confundas eos in aeternum.

Cantilena de Luthero.

Victimae Paschali laudes immolant Luth.
Gdy Marcin Luter nastał,
Swiat cały w wielkiej złości został
Niemce naprzód przewodził.
A sam w niecnotach hrudził
Ten nic dobrego.

Agnus redemit oves, sed nocens lupus
Luter in lacum, deduxit peccatores,
Zezal w duszney chorobie.
Mając czarta przy sobie.
Wiele złego wymyślił,
Także w Biblij pokrzywił. Ten nie dobry
Mors et vita duello conflixere, eundo
Dum Papa despecty, regnat inepius
Czarci się powadzili, kiedy Lutra zwodzili
Nie wadźcie się szatani
Będzie on jednak z wami
Ten nie dobrego.
Dic nobis. Ara quid vidisti in Saxonia
Sepulchrum viri patentis, et haeresim
Monachi fodientis.
Powiedz nam Saxoniae
Kiedy się Luter uwijał
Czarci go już porwali
I w piekle pochowali
Zdrajcę wielkiego.
Catholicos testes, execrantes has pestes. Surrexit Christus.
Per nostra Luther destrug in orci vastra

I Papież Leo dziesiąty Wyklął te wszytkie kszty
Ktore Luter zasmrodził Ludzi wiele pozwodził
Ten nie dobrego

Wszyscy ci poszaleli Ktorzy Lutra słuchać chcieli
Za proroka wielkiego Wziął go djabeł jak swego
Zdrayce wielkiego.

A gdy ten szalbierz zdychł Całe piekło rozruszali
Czarci się radowali Że do piekła dostali
Zdrayce takiego.

Gdy do piekła wstępował kędy czart wstępowi
Witany był za pana Od każdego szatana
Ten nie dobrego.

Witayże przyjacielu Piekła rozmnożycielu
Dawnosmy cię czekali Od żalu smy płakali
Ciebie wyglądali.

Bankiet nagotowano Lutra nim traktowano
Wszyscy za jego zdrowie Pili ktoż to wypowie
Z wielkiey ochoty.

Potym szatan tak dawny Dał mu urząd dozorcy
Aby pluder udzierał Zadki czartom ucierał
Na tabakę wycierał.

Prosiemy Chryste Panie Daj tym upamiętanie
Ktorzy pluder wgchaią Wiary Lutra trzymaią
Zdrayce wielkiego.

Aby pokutowali Za grzechy żałowali
By Lutra opuścili Twey się wiary chwycili
I zbawieni byli.

\#

Dies irae

Dzień on dzień Sądu Konnego
Szlachty skupi świadkiem tego
Marszałek związku ilwskiego
Strach przydzie na cię Hetmanie
Gdy Szlachta stanie w lachmanie
Cięszkie będzie wspominanie
Wolty gtorzy ogromnego
I pożytku zabranego
Wzbudzą do zemsty każdego
Zmiesza się w ten czas stworzenie
Śmierć na Pańskie urodzenie
będzie szabel podniesienie.
Regestr Zdraycow przyniesią
Winowajcow palcem skażą.
wszytkie ich fakcie zważą
Wszytkie figle zatajone
będą Szlachcie objawione
wszytkim przed oczy stawione
Jawno wszytkim będzie zgoła
Pusta u Szlachty stodoła.
Hetman strwożony zawoła
Caru co zbawiasz wybrane
Ni ktorej ja stronie stanę.
Komu się w ręce dostanę
Dzięgim pobrał z tarki Twojej
Przyczynąm jest drogi oney
Nie patrz przewrotności mojej

Potraciłem dusz tak wiele
Nie śmiem w niebo pojrzeć śmiele
Wojewoda grób mi ściele
Hetmanem byłem dosyć sławnie
Brałem dawałem złoto jawnie
Moskwiem pozwalał bezpraw.
Takierym brał bez żadnego podatku ustawiony
Polska cała świadkiem tego.
Chomentowski obwiniony Wstyd go za grzech po[illegible]
Pan Czerninski z drugiej strony
Tych mię rada utwierdziła. Wniwecz Polskę obróciła
Krwawy pot z niej wytoczyła
Strzymaj Panie Potockiego Wojewody Kijowskiego.
Bo mi straszna szabla jego.
Niech nie idzie z Tatarami
Poday rady z Moskalami
Polskiemi Protektorami
Województwa na koń wstają.
Drudzy chwapliwie czekają
A inni płaczliwie wołają
Potocki nie wysławiony
Przybądź prędko w nasze strony
Srodz dzień smutny z płaczem trwogi
Gdy trzyma Polskę Dyniuff za rogi
Car, dar, brał jak [illegible] srogi.

Altitudo et longitudo Templorum Societatis JESU in Polonia.

Cracoviae altitudo Templi S. Petri sub ipsam cuppae superficiem. cub. 102. longitudo eadem.
Altitudo sub testudinem. cubiti 43.
latitudo – cubiti 52.

Luceoriae altitudo ad superficiem cuppae cubiti. 79. eadem longitudo.
altitudo sub testudinem cubiti 40
eadem latitudo.

Premisliae altitudo cubit. . 38.
latitudo cubit: 40 longitudo. 76.

Leopoli longitudo cubiti 83
altitudo 42. latitudo. 20.

[illegible] [illegible] twu[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
X. [illegible] Suffrag. Chełmin [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] miseris Socios habuisse dolo[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Szczęście [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Że śmieszny [illegible] [illegible] [illegible]
Reymer [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Reymer [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] przez Stało się [illegible] całowanno
[illegible] [illegible] ołtarzu ludziom pokazano
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nie może
[illegible] [illegible] [illegible] nie może

[illegible] niechcie wszędzie wtwory [illegible] całuj
[illegible] do [illegible] niechaj przyt[illegible]
[illegible] [illegible] płaczy, aż [illegible] tak na dziwu
[illegible] czemnie [illegible] młody y szedszim
[illegible] [illegible] jedni, aż dzy się [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], a oni wołali
Ow się [illegible], ten niechce [illegible] umi[illegible]
[illegible] [illegible] to czuc na pierwsze [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] zadkiem
[illegible] [illegible] z Panem tak [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ze chłopi wody pogoili
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pospolity
[illegible] [illegible] mego [illegible] nie umika
[illegible] [illegible] większa [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] tez komedyę
[illegible]
[illegible] głupie
[illegible] y nacupił
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] pomnieył
[illegible]
[illegible]
[illegible] przy[illegible]
[illegible] [illegible] czemnie [illegible]

Tenże [illegible] także Małkowiczowi [illegible]
[illegible] Gratulacyą.

Epigramma 1.

Winszuię. Zacne miasto, tak godnych Doktorów
Winszuię tak grzecznych tak mądrych Pastorów
A czasz nie grzeczny [illegible]
[illegible]
Szczaś nie mądry [illegible]
Znoy do głowy [illegible]

Epigramma 2.

[illegible] szymerze; [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] pożaluie.

Epigramma [illegible]

[illegible]
[illegible] Szymerze [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Dzięki [illegible]
Nie on to ale [illegible]

Epigramma [illegible]

[illegible]
[illegible]

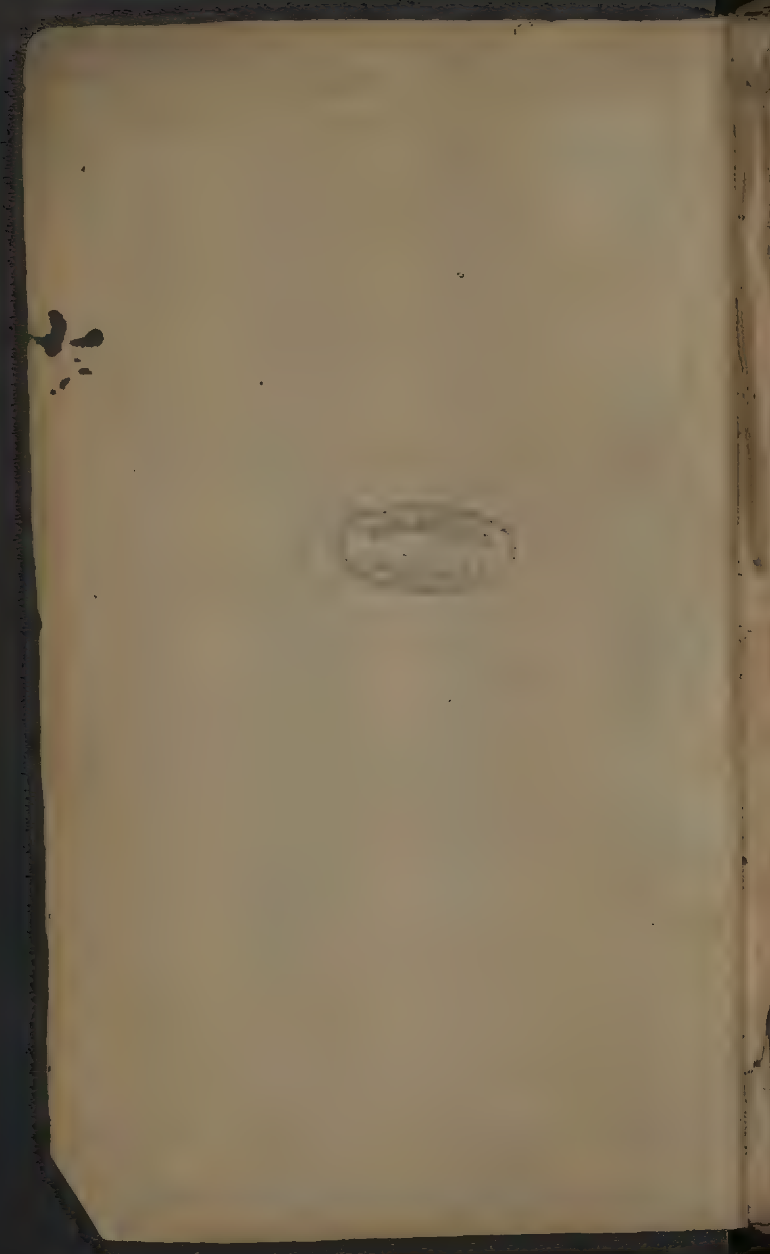
A w Malbarku Kapłana Bożego Święconego
Paweł [illegible] Pełczyń[illegible] Kamieński
[illegible] 3 [illegible] peratim [illegible] pr
[illegible] [illegible] tylko na duszy
[illegible] ma [illegible]

[illegible] tych moje [illegible] Malborku
[illegible] pewnie [illegible] niewidzenia w [illegible]
[illegible] dzieciom chleba
[illegible] zn[illegible] [illegible] nie znie[illegible]
[illegible]
[illegible] gości
[illegible]
[illegible] kontentacie
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible] Niedorozumie
[illegible] na [illegible] kazanie
[illegible] [illegible]
[illegible] jedynym na cupie [illegible]

[illegible] franuie
[illegible] Zwiastowanie
[illegible] pewnie [illegible]
[illegible]

Ze swoich [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] nato [illegible] [illegible] inne uczeli
Pierwsza [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] mały do [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
które [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pamiętaj tak wonny [illegible] [illegible]
Y na [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
—— [illegible]
Śmierci [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] tak oarado uczeli
[illegible] z [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Votum Solenne
Od Naiaśnieyszego Jana Kazimierza Krola Polskiego
W Kosciele Katedralnym u Ołtarza wielkiego B.M.P.
Uczynione, na poczatku przystąpit do Offiary Pansk[iey]
iasnie Oświecony Xiądz Nuncy[usz] Legat odprawował, zaś[...]
niezmiesztanie przed podniesieniem Naświętszego Sacram[en]
tu przy słuchaiącym wszystkim Duchowienstwie Zgro
madzonym Pospolstwie, także przy Ich MPP Senato
rach y wszystkim Dworze Je[go] K[rólewskiej] M[o]sci krolestwie
słowa poimuiący y obowiązania słuchaiący
w te słowa Działo się we Lwowie dnia 5 kwietn[ia]
Roku Panskiego 1656

Wielka Boża pokorna Matko y Panno Naś[wię]
wietssa Ja Kazimierz twego Syna krola nad krolami
y Pana mego y stworzen Litoski krol, pod przenaświęt[ne]
nogi poddany Ciebie za Patronkę moię y moich Pan[stw]
krolowa, Dziś obieram y mnie y moie krolestwo Pols[kie]
Xięstwo, litewskie, Ruskie, Pruskie, Mazowieckie, Smoleń[skie]
Liwiyskie, Czerniechowskie, Woysko oboiga Narodow [...]
y Miłosierdzia wtym utrapionym y Wszelkim krole
stwa mego stanie przeciwko nieprzyjaciołom Świętego
kościoła Rzymskiego, tedy pokornie proszę y Zz [...]
y Wielkiemi Wielkiemi, obowiązany Dobrodziey[stwy]
twemi zniewolony zostawam z ludem moim do

ostatetznego y gorącego pragnienia, tobie służyć obiecuię, Napotym z imieniem moim y Wocennych ludzi mo ich, tobie y synowi twemu Panu naszemu Jezusowi memu, na część y nachwałę, po Panstwach, krolestwa mego wystawić y krzewić obiecuię, Przytym obiecuię iż za twoią przemożną przyczyną y prozbą u Syna twego z wielkiej litości nad nieprzyiaciołami a z wlaszcza szwedami zwycięstwo otrzymać v Stolice Apostolskie starać nie usilne uczynić obięcuię. tobie y synowi twemu na dzięki czynienie na każdy Rok ten dzien swięty y uroczysty od ludu mego offarowany, Iż wielki żal widzę dla płaczy y ucisnienia ludzi stanu Plebeiskiego w krolestwie moim postane, Plagi, Powietrza, Woyny y insze przez te siedm lat postane, y obiecuię koniecznie za pokoiem sprawionym, wszelakich sposobow zażyć aby uciązenia nie sprawiedliwego y ucisnienia z ludzi żadnego w krolestwie moim nie cierpieli; Spraw o Naymiłosierniejsza krolowa y Pani. iakos mnie onę mysl do tych rzeczy poimowania podata tak taskę u twego syna do tych rzeczy wykonania — zjednaj

Toż czynię y Senatorowie:

